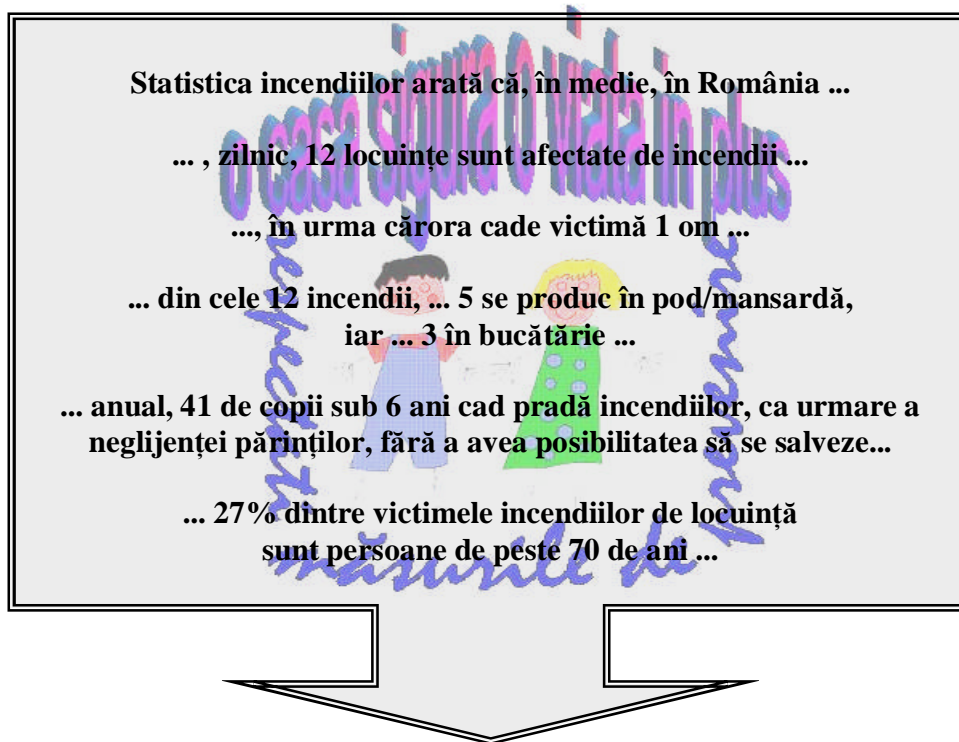

Ș T U D I U

privind statistica incendiilor la locuințe și gospodării cetățenești

*Răul cel mai mare nu vine de la tehnică, ci de la oamenii care o utilizează,
fie din neglijență ori din rea voință.*

Jacques Yves Cousteau (1910-1997)

1.-Scop

Studiul de referă la incendii produse la locuințele, din mediul rural și urban, în perioada 2003-2009. Având în vedere multiplele modificări în structura programului statistic P60, pentru o abordare unitară s-a luat ca punct de pornire anul 2003 și nu 2000. Acest studiu a fost realizat în scopul analizării nivelului de respectare de către cetățeni a măsurilor de prevenire a incendiilor la locuințe, pe baza unor date statistice precum: destinația începutului de incendiu, împrejurările în care s-au produs acestea, orele cu manifestare maximă pe fiecare împrejurare și vârsta victimelor.

Concluziile studiului pot fi utilizate în: inițiative legislative privind apărarea împotriva incendiilor, desfășurarea de controale preventive comune cu serviciile publice voluntare pentru situații de urgență, derularea activităților de pregătire a componentei preventive din serviciile publice voluntare pentru situații de urgență, planificarea și desfășurarea activităților de informare preventivă a cetățenilor.

2.-Sursa datelor utilizate

- Anuarul statistic al României, 2008, Institutul Național de Statistică
- Baza de date statistice privind incendiile la locuințe de la I.G.S.U.

3.-Generalități

3.a) Caracteristicile locuințelor

Potrivit Anuarului statistic, în România sunt 317.833.557 de locuințe, din care 172.769.062 în mediul urban (54,4%) și 145.064.495 în mediul rural (45,6%).

Se distinge o diversitate a tipurilor de case construite în România, acestea depinzând în special de zona geografică. O pondere importantă în mediul rural o reprezintă ca material de construcție lemnul, paianța și chirpici.

3.b) Pericolul de incendiu

Pericolul de incendiu este dat de specificul activităților desfășurate în cadrul locuințelor, amplificate de anumite împrejurări favorizante.

În localitățile rurale sunt prezente următoarele stări de pericol generate de:

- tendința de aglomerare a locuințelor datorită faptului că tot mai multe persoane optează pentru reducerea, ca dimensiuni, a suprafeței terenurilor intravilane aferente unei gospodării;
- construirea de locuințe fără obținerea în prealabil a autorizațiilor necesare și, prin urmare, fără respectarea unor măsuri minime de securitate la incendiu;
- construirea de anexe gospodărești fără respectarea distanțelor de siguranță față de vecinătăți;
- folosirea materialelor de construcții combustibile fără ca acestea să fie protejate corespunzător la acțiuni termice;
- depozitarea furajelor în locuri improprie și inadecvate din punct de vedere al prevenirii incendiilor, (ex: în imediata vecinătate a construcțiilor, în podurile caselor etc.);
- exploatarea instalațiilor electrice cu improvizații;
- utilizarea focului deschis în spații închise;
- exploatarea mijloacelor de încălzire defecte, improvizate sau amplasate necorespunzător față de materiale combustibile;
- nesupravegherea copiilor;
- existența unor cantități mari de materiale combustibile (mai ales în perioada de toamnă-iarnă) folosite la încălzirea locuinței și la prepararea hranei;
- necurățarea coșurilor de fum, aspect ce conduce la formarea de cărbune piroforic pe pereții interiori ai coșurilor;
- arderea resturilor vegetale și gunoaielor rezultate din activitățile gospodărești.

În mediul urban, la locuințe se manifestă, în special, următoarele pericole:

- exploatarea instalațiilor electrice cu defecțiuni sau improvizații;
- utilizarea unui număr ridicat de utilizatori electrici;
- exploatarea unor sisteme de alimentare cu gaz defecte sau fisurate;
- nesupravegherea copiilor.

Pericolele enumerate mai sus sunt agravate de următorii factori cu tendință din ce în ce mai mare de manifestare, în ultimii ani:

- grad scăzut de educație preventivă a cetățenilor;
- număr ridicat de analfabeți;
- nivel scăzut de trai;
- acțiuni intenționate de incendiere generate pe fondul răzbunării ori a încasării unor prime;
- alcoolismul însoțit sau nu de viciul fumatului;
- fumatul în condiții de oboseală acută generată de societatea bazată pe concurență;
- sinucideri prin incendiere.

4.-Date statistice privind incendiile de locuință

a) privind cauze de incendiu / împrejurări (anexa nr.1)

Statistica de la Inspectoratul General pentru Situații de Urgență arată că, în perioada analizată, în România s-au produs 31.783 de incendii la locuințe (15.808 în mediul urban și 15.975 în mediul rural), ceea ce înseamnă, în medie, 4.540 de incendii anual.

Incendiile la locuințe s-au manifestat, în special, ca urmare a:

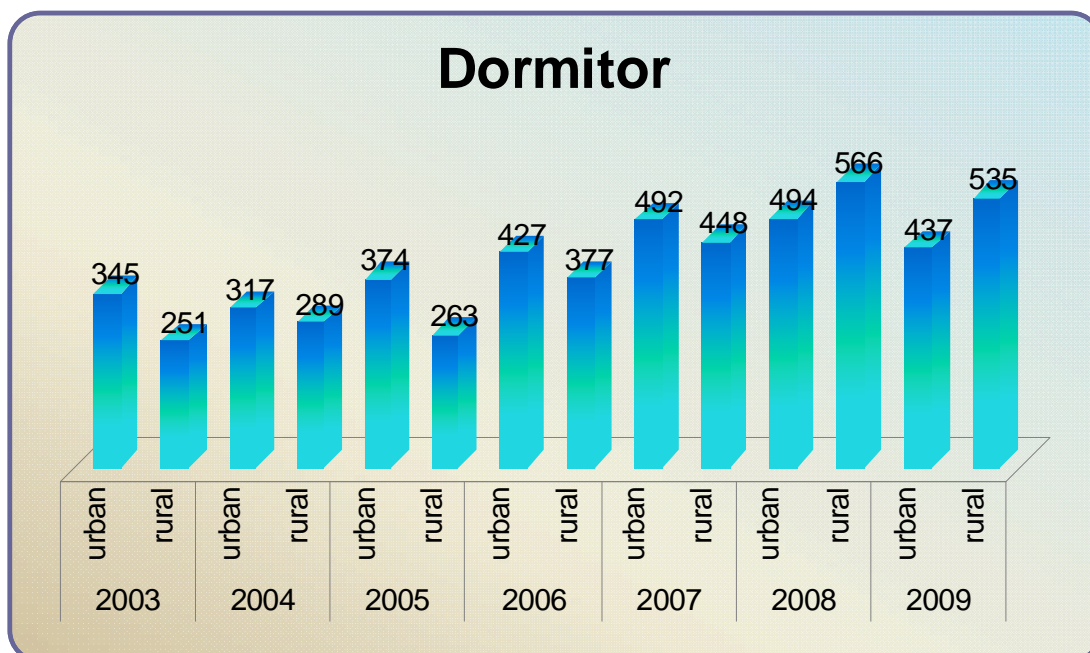
- a) instalațiilor electrice defecte sau improvizate (în medie, 923/an)
- b) aparatelor electrice uitate sub tensiune (în medie, 260/an)
- c) sistemelor sau mijloacelor de încălzire defecte, improvizate sau nesupravegheate (în medie, 569/an)
- d) coș/burlan de fum defect sau necurățat (în medie, 176/an)
- e) jocul copiilor cu focul (în medie 92/an)
- f) fumatul (în medie, 325/an)
- g) focul deschis în spații închise (în medie, 397/an)
- h) scurgeri/scăpări de produse inflamabile (în medie, 100/an)
- i) trăsnet și alte fenomene naturale (în medie, 45/an)
- j) acțiune intenționată (în medie, 278/an)
- k) alte împrejurări (în medie, 49/an)

De asemenea, anual au loc la locuințe, în medie, 17 explozii urmate de incendii. Din totalul incendiilor, anual, nu se poate determina împrejurarea determinantă în medie, în cazul a 17 incendii.

b) privind destinația (anexa nr.2)

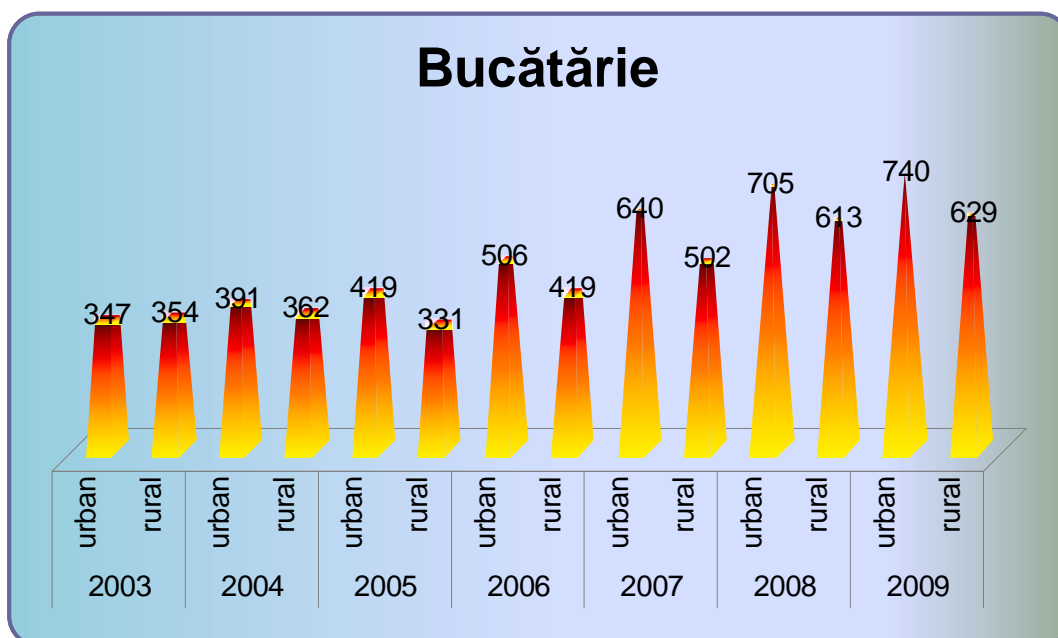
Raportat la locul inițial de producere a incendiilor, situația se prezintă astfel:

b1) dormitor (5.615 incendii)

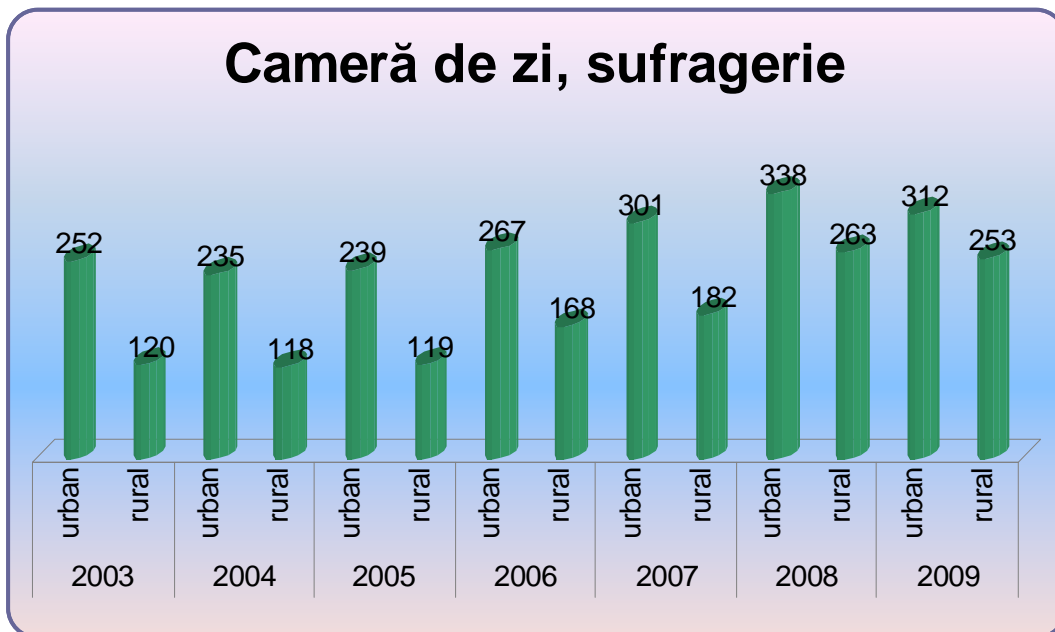
Dacă până în 2007 exista o ușoară creștere a numărului de incendii în dormitor în mediul urban față de rural, în ultimii doi ani se remarcă o tendință crescătoare a numărului de incendii în rural față de urban Cauza probabilă: migrarea populației în zona rurală ca urmare a creșterii ratei șomajului. În ambele medii (urban/rural) tendința este crescătoare.

b2) bucătărie (6.958 incendii)

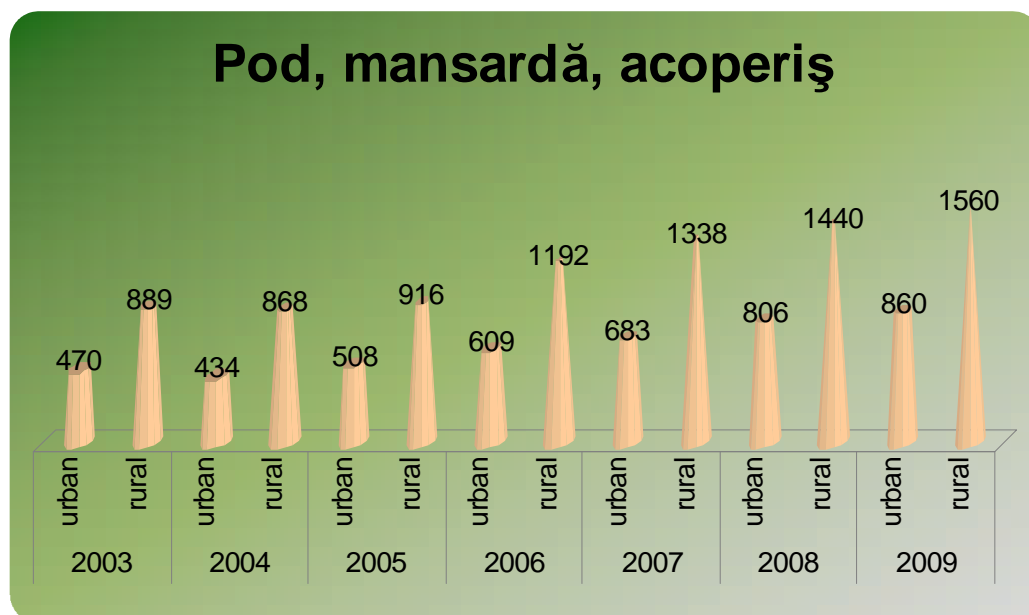
Se constată că se menține tendința crescătoare a numărului de incendii de bucătărie atât în mediul urban cât și în rural. Numărul incendiilor de bucătărie este mai mare în zona urbană față de cea rurală. Cauza probabilă: primăvara, vara și toamna, în mediul rural se utilizează mai puțin bucătăria, majoritatea timpului fiind petrecut pe terenurile agricole/viticole/creștere animale pentru activități specifice anotimpului.

b3) cameră de zi, sufragerie (3.167 incendii)

În ultimii doi ani, se constată tendința de apropiere a numărului de incendii produse în camera de zi/sufragerie, în zona rurală raportat la zona urbană. Cauza probabilă: aceeași ca la punctul a), prin migrare, populația urbană venind și cu obiceiuri de trai specifice orașului. Se menține tendința de creștere a numărului de incendii în ambele zone (urban/rural).

b4) pod, mansardă, acoperiș (12.573 incendii)

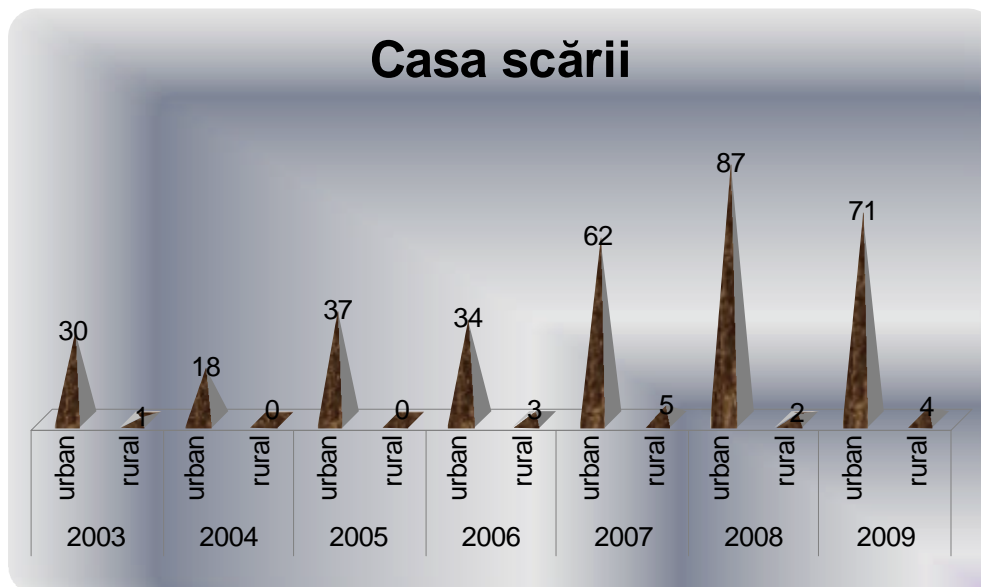

Se observă că în ambele zone (urban/rural) numărul de incendii de pod/mansardă/acoperiș aproape s-a dublat în 2009 raportat la 2003, diferența menținându-se cam aceeași.

Cauza probabilă:

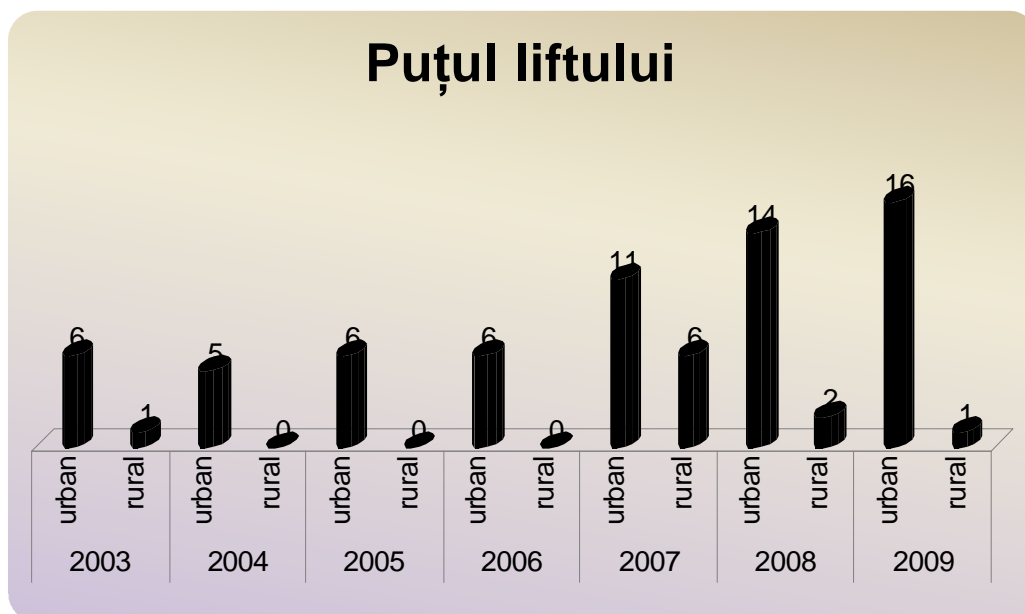
- creșterea numărului de mansarde prin posibilitatea de mansardare a unor locuințe
- transformarea podurilor în spații de locuit

b5) casa scării (354 incendii)

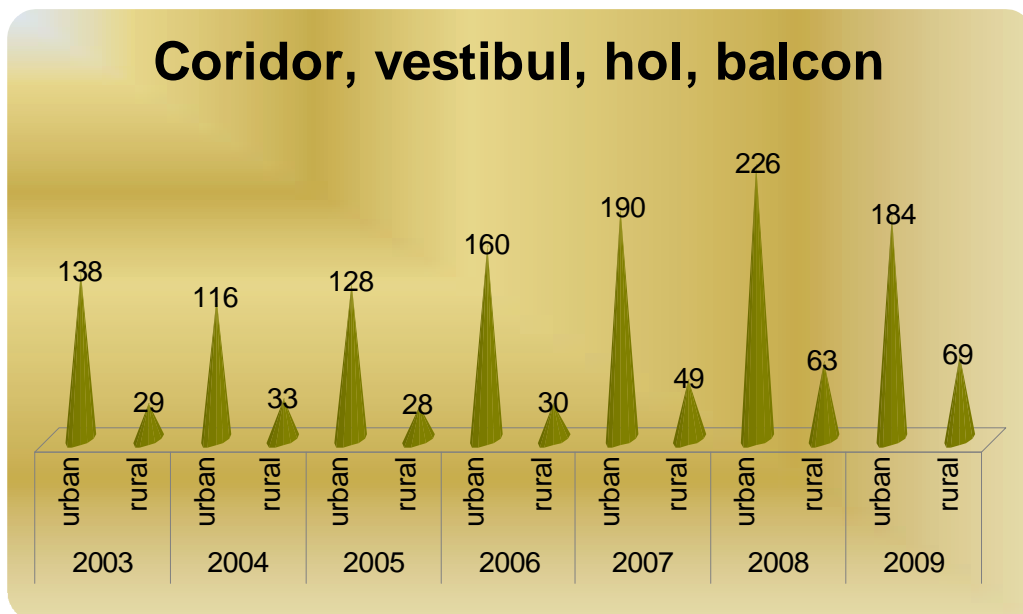
Se observă o creștere sinusoidală a numărului de incendii pe casa scării, în zona urbană. Fiind incendii care conduc la un număr important de victime și la dificultăți pe timpul evacuării persoanelor din locuințe, au fost puternic mediatizate, ceea ce a condus la o reducere a numărului acestora, oamenii fiind mai atenți la respectarea măsurilor de prevenire, în special, prin nedepozitarea de materiale combustibile pe casa scării. Lipsa mediatizării acestui tip de nereguli specific mediului urban a condus în anul următor la creșterea numărului de incendii pe casa scării. O altă cauză de producere a incendiilor pe casa scării, care s-a manifestat mult mai accentuat în ultimii ani, a constituit-o arsonul, de cele mai multe ori incendiile soldându-se cu victime.

b6) puțul liftului (74 incendii)

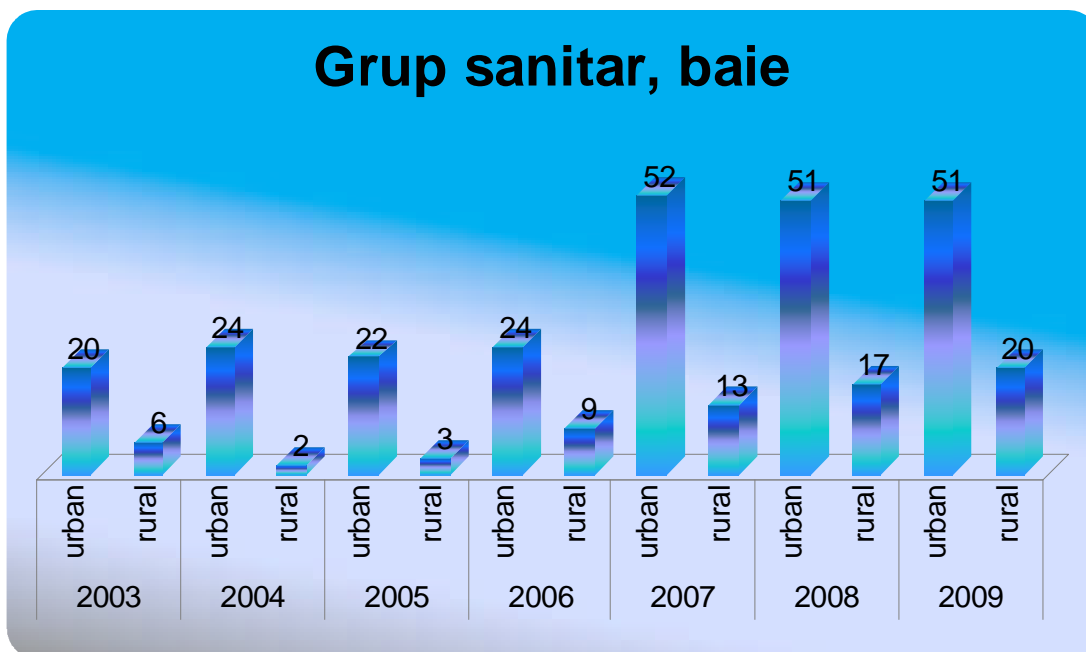
Se constată o tendință crescătoare a incendiilor în puțul liftului, determinată în special ca urmare a implicării din ce în ce mai reduse a asociațiilor de locatari în asigurarea și controlarea respectării măsurilor de prevenire a incendiilor în blocurile de locuințe.

b7) coridor, vestibul, hol, balcon (1.443 incendii)

Se constată creșterea sinusoidală a numărului de incendii pe coridoare, vestibuluri, holuri și balcoane în zona urbană și o tendință de creștere de peste 50% a numărului de incendii în 2009 față de 2003 în zona rurală. Creșterea în zona urbană a numărului de incendii poate fi determinată de creșterea gradului de sărăcie care a dus la aglomerarea mai multor familii în același apartament cu modificarea destinației unor spații precum coridor, hol, balcon în dormitor. Creșterea numărului de incendii în zona rurală poate fi cea menționată la punctul c).

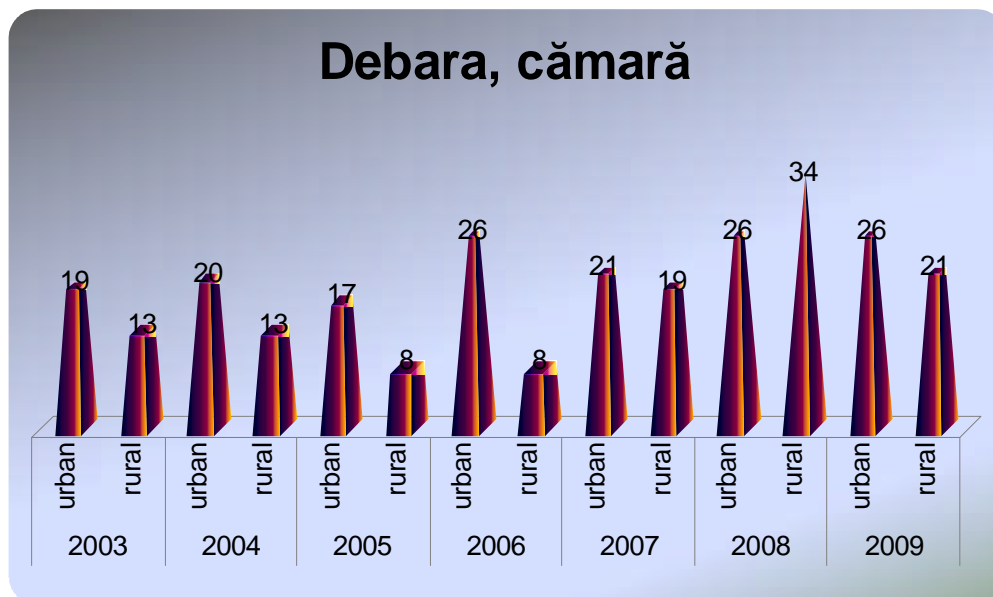
b8) grup sanitar, baie (314 incendii)

Dacă în primii ani analizați numărul incendiilor în zona urbană s-a menținut aproape constant, în ultimii ani acesta aproape s-a dublat, în special ca urmare a problemelor economico-financiare cu care se confruntă cetățenii, nepermițându-le achiziționarea unor aparate electrice noi sau repararea celor existente. O altă cauză ar putea fi improvizațiile făcute pentru încălzirea

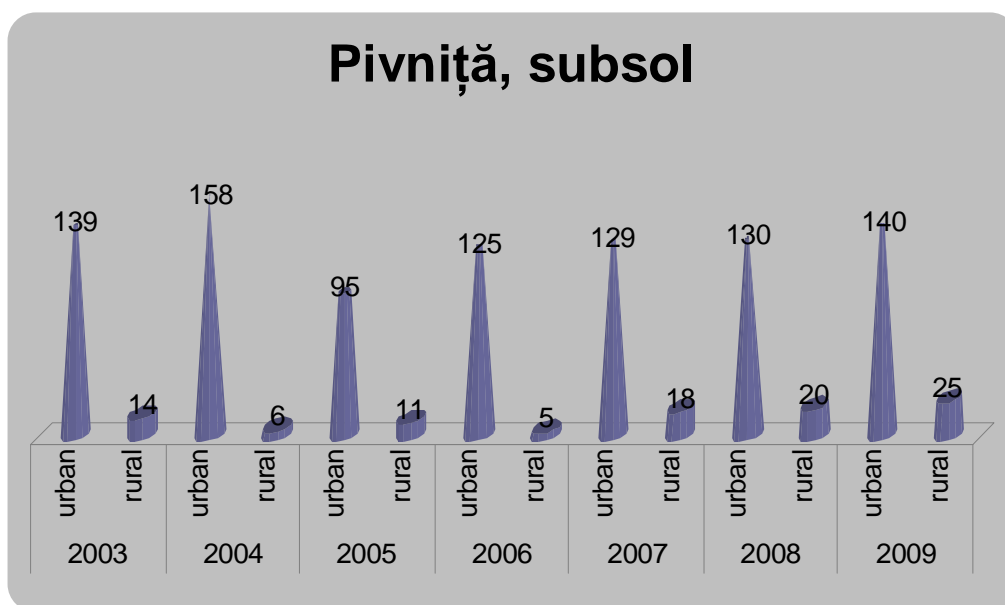
apei de spălat (boilere, încălzire pe lemne). Creșterea din mediul rural poate avea aceeași cauză menționată la punctul c).

b9) debara, cămară (271 incendii)

Dacă în primii patru ani analizați se constată o diferență relativ mare între numărul incendiilor din urban și rural, în ultima perioadă numărul incendiilor în cele două medii este destul de apropiat. Creșterea în mediul urban este foarte mică în schimb în mediul rural aceasta este destul de mare, motivația fiind probabil cea de la punctul c).

b10) pivniță, subsol (1.015)

În mediul urban se menține ridicat numărul incendiilor de pivniță/subsol, motivația fiind depozitarea de materiale combustibile de care cetățenii nu mai au nevoie, dar la care nu vor să renunțe. De asemenea, o parte din subsoluri s-au transformat în ateliere mecanice sau chiar de pictură. Această stare de fapt este cauzată și ca urmare a implicării din ce în ce mai reduse a asociațiilor de locatari în asigurarea și controlarea respectării măsurilor de prevenire a incendiilor în blocurile de locuințe.

c) privind cauze de incendiu de locuință, raportate la ora probabilă de producere a incendiilor

Analizând graficele de mai jos se constată că, independent de intervalul orar, cele mai multe incendii au drept cauze: coș/burlan de fum defect sau necurățat (cu un maxim, în intervalul orar 21.00-22.00) și instalații electrice defecte sau improvizate (cu un maxim, în intervalul orar 15.00-16.00).

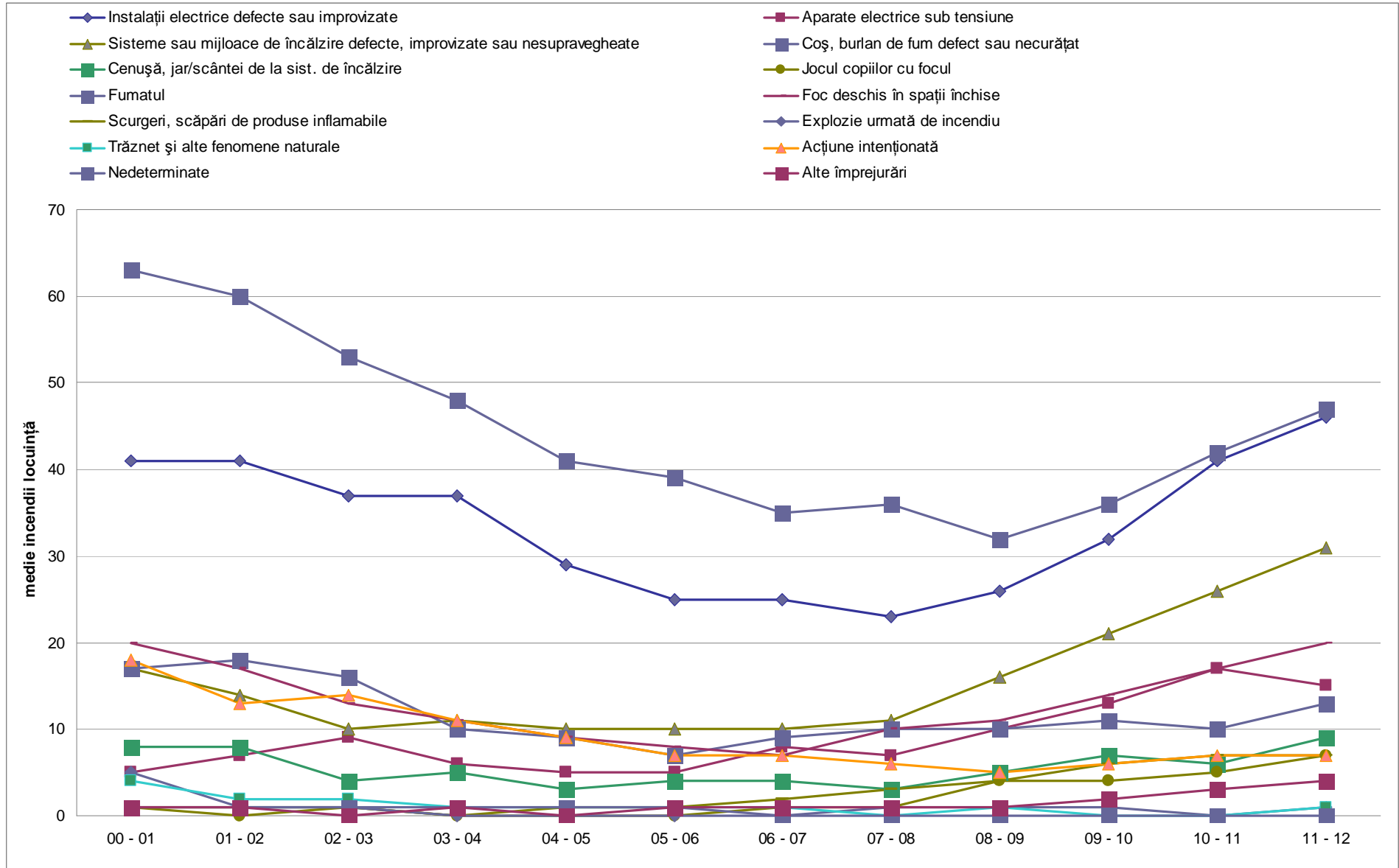
Comparativ, se constată că numărul incendiilor având drept cauză coșul de fum s-a dublat în 2009 (1841) față de 2003 (901).

Număr mare de incendii s-a înregistrat și ca urmare a fumatului, în intervalul orar 24.00-03.00, sistemelor/mijloacelor de încălzire defecte, improvizate sau nesupravegheate, în intervalul orar 07.00 – 24.00, focului deschis în spații închise, în intervalul orar 07.00 – 24.00 și aparatelor electrice uitate sub tensiune, în intervalul orar 09.00 – 16.00.

-Cele mai multe incendii de locuință se produc în intervalul orar 18.00-22.00, când are loc, în medie, 1 incendiu la fiecare 20 de minute.
-Statistica arată că, în România, în medie, anual, cele mai multe incendii de locuință au drept cauză coș/burlan de fum defect sau necurățat (29%). Situația este cu atât mai alarmantă cu cât, în medie, doar 8 luni pe an sunt utilizate mijloacele/sistemele termice de încălzire.

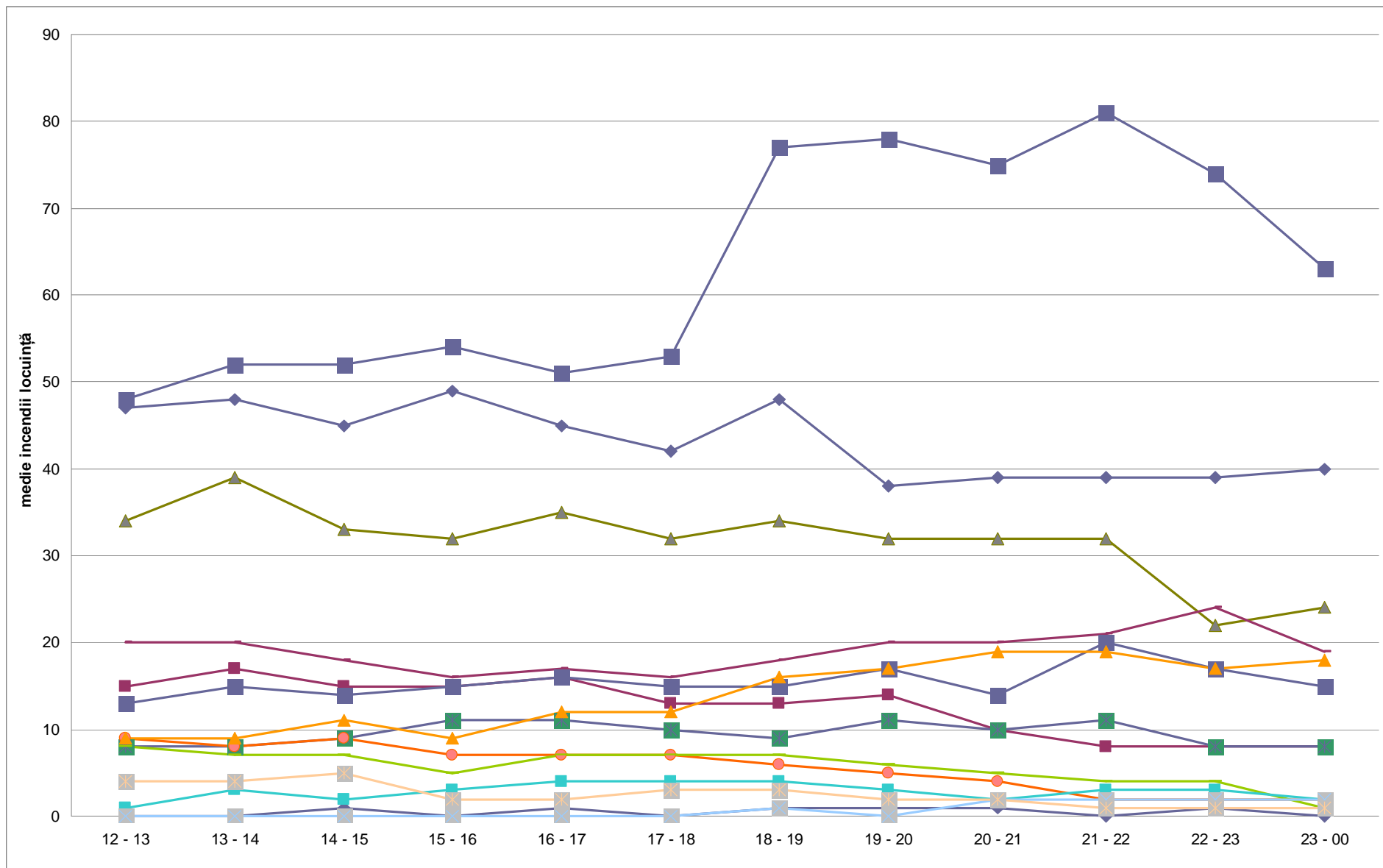
Cauze de incendiu de locuință, raportate la ora probabilă de producere a incendiilor

(24.00 – 12.00)

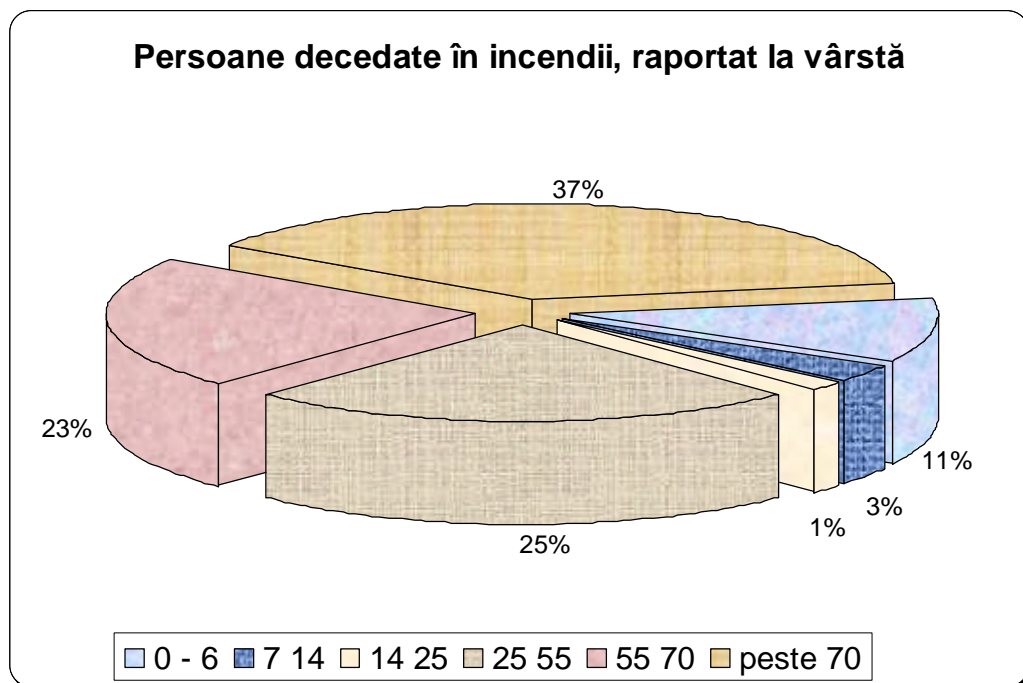
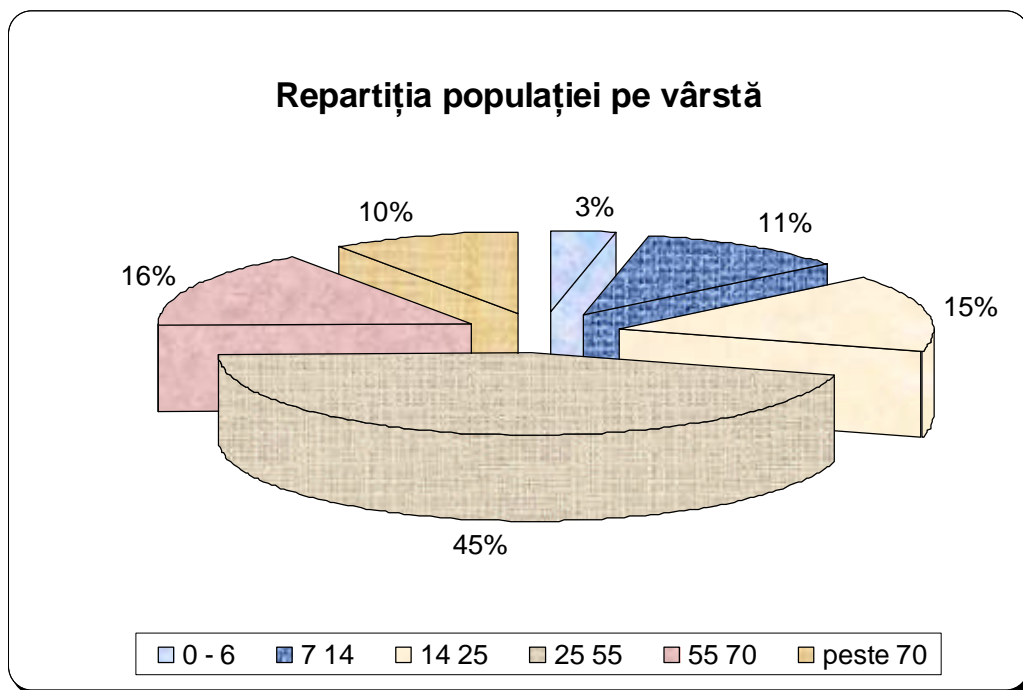
Cauze de incendiu de locuință, raportate la ora probabilă de producere a incendiilor

(12.00 – 24.00)

d) privind populația afectată în urma incendiilor

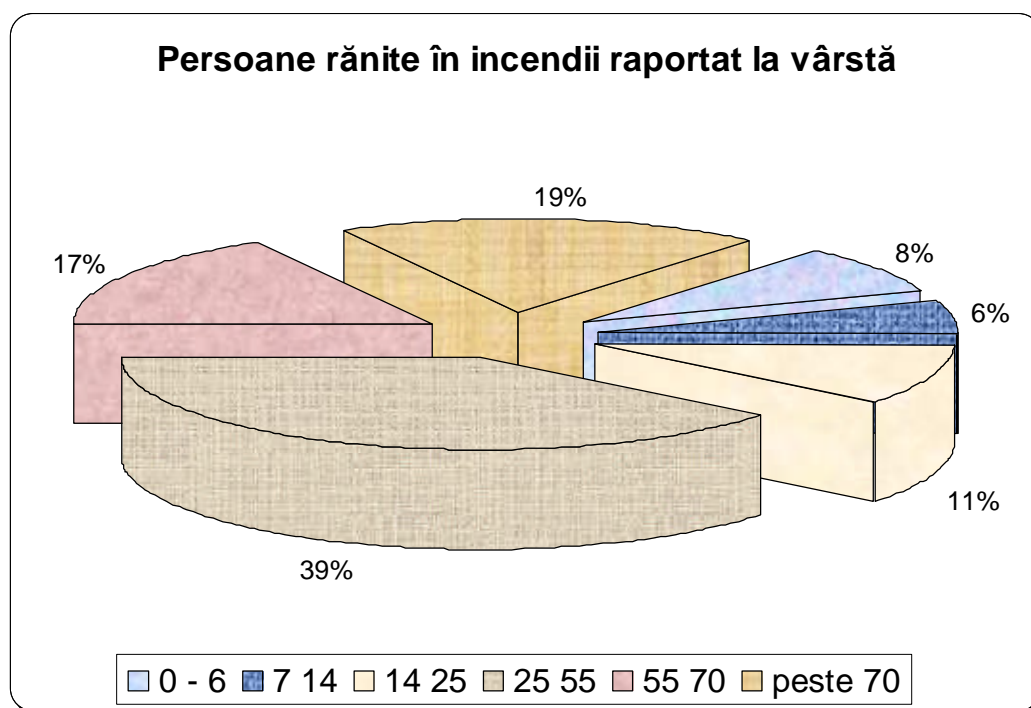
Potrivit Anuarului statistic, populația României numără 21.537.563 locuitori, din care 11.877.659 (55,1%) în urban și 9.659.904 (44,9%) în rural. În urma incendiilor au decedat 1.354 de persoane și au fost rănite 1.686. (anexa nr.3).

Se constată un număr ridicat de decedați în rândul persoanelor peste 55 de ani, ca urmare, în principal, a mobilității scăzute și reducerii capacității de concentrare și atenție.

O pondere importantă o constituie și copiii decedați cu vârste sub 6 ani. Aceștia sunt victime ale părinților care îi lasă singuri în casă cu surse de foc active. Vârsta fragedă a celor mai multor victime a făcut imposibilă reacția în momentul producerii incendiilor, aceștia aflându-se în perioada învățării primilor pași.

Un număr scăzut de decedați se constată în rândul copiilor cu vârste cuprinse între 7 și 14 ani. Acest lucru se datorează și faptului că aceștia fiind instituționalizați, participă la diferite acțiuni preventive organizate de inspecțiile de prevenire ale inspectoratelor pentru situații de urgență județene. De asemenea, la această vârstă copiii utilizează cel mai des în procesul de învățare internetul, descoperind astfel și paginile de specialitate realizate de inspectoratele pentru situații de urgență județene. Acesta este unul din motivele pentru care inspecțiile de prevenire trebuie să acorde o grijă deosebită la realizarea conținutului și modului de prezentare a capitolelor de pe pagina web adresate elevilor. Un număr redus de decese se constată și la categoria de vârstă 15-25 de ani.

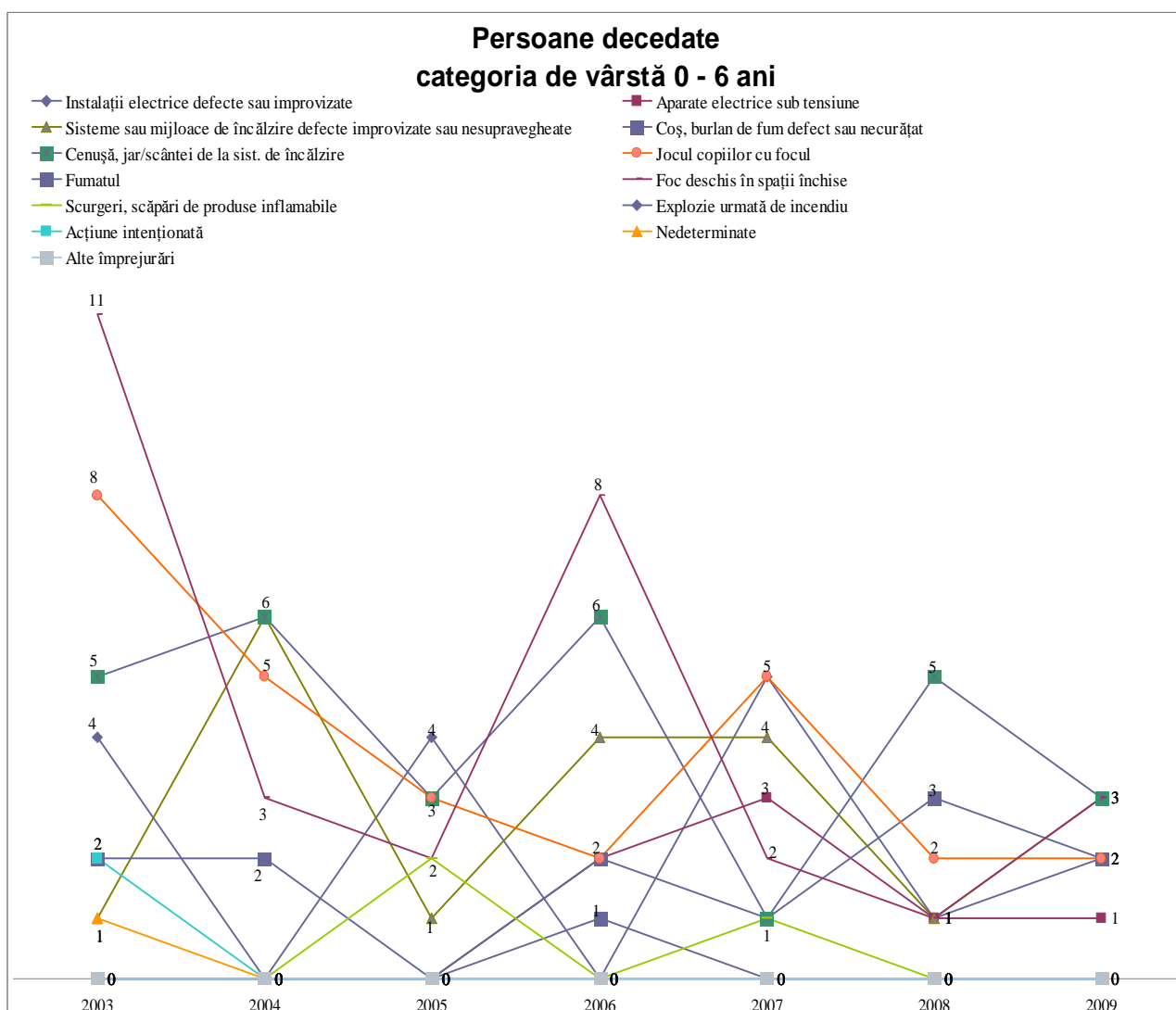
Se remarcă înregistrarea unui număr ridicat de răniți la persoane în vârstă de 14 – 55 de ani, ca urmare în principal a încercării acestora în primă fază de a stinge focul și să se evacueze în ultimă instanță.

De asemenea, copiii cu vârste între 0 și 6 ani înregistrează un număr ridicat de victime ca urmare a faptului că sunt lăsați nesupravegheați în casă.

Numărul ridicat de răniți în rândul persoanelor cu vârstă peste 55 de ani se datorează gradului scăzut de mobilitate și reacției reduse de acțiune în cazul producerii unui incendiu.

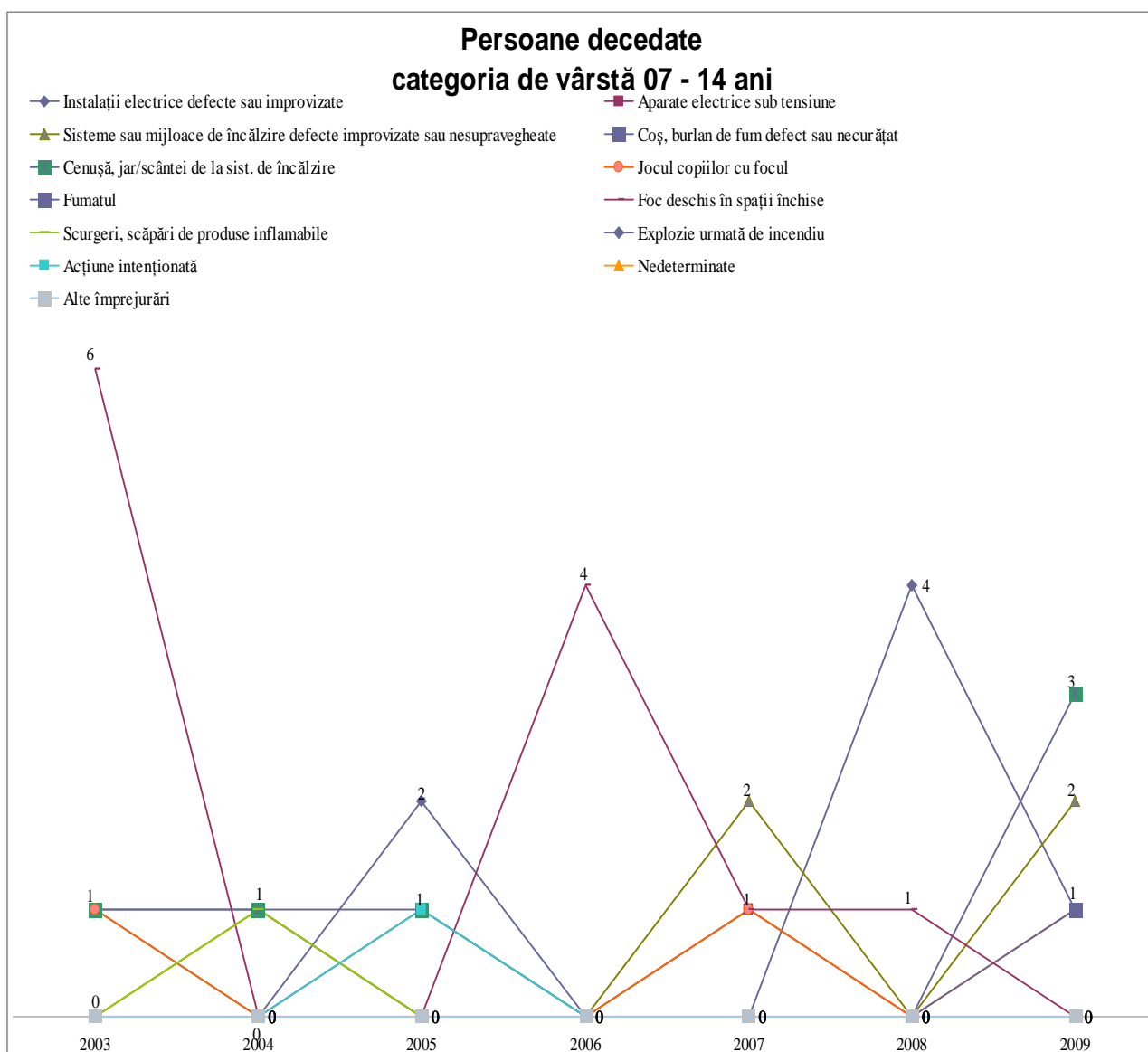
Din analiza statistică privind victimele (anexa nr.3) în urma incendiilor de locuință, raportat la împrejurarea determinantă se constată următoarele:

d.1.-decedați:

Cauzele de incendiu cele mai frecvente de deces ale copiilor sub 6 ani le-au constituit: focul deschis în spații închise, sisteme de încălzire cu defecțiuni, improvizații sau nesupravegheate, instalații electrice defecte sau improvizate și jocul copiilor cu focul. De remarcat, plaja foarte largă de cauze de incendiu și numărul extrem de mare de decese înregistrate în rândul copiilor sub 6 ani în anul 2003 și reducerea atât a numărului de cauze de incendiu cât și a numărului de copii decedați în urma incendiilor.

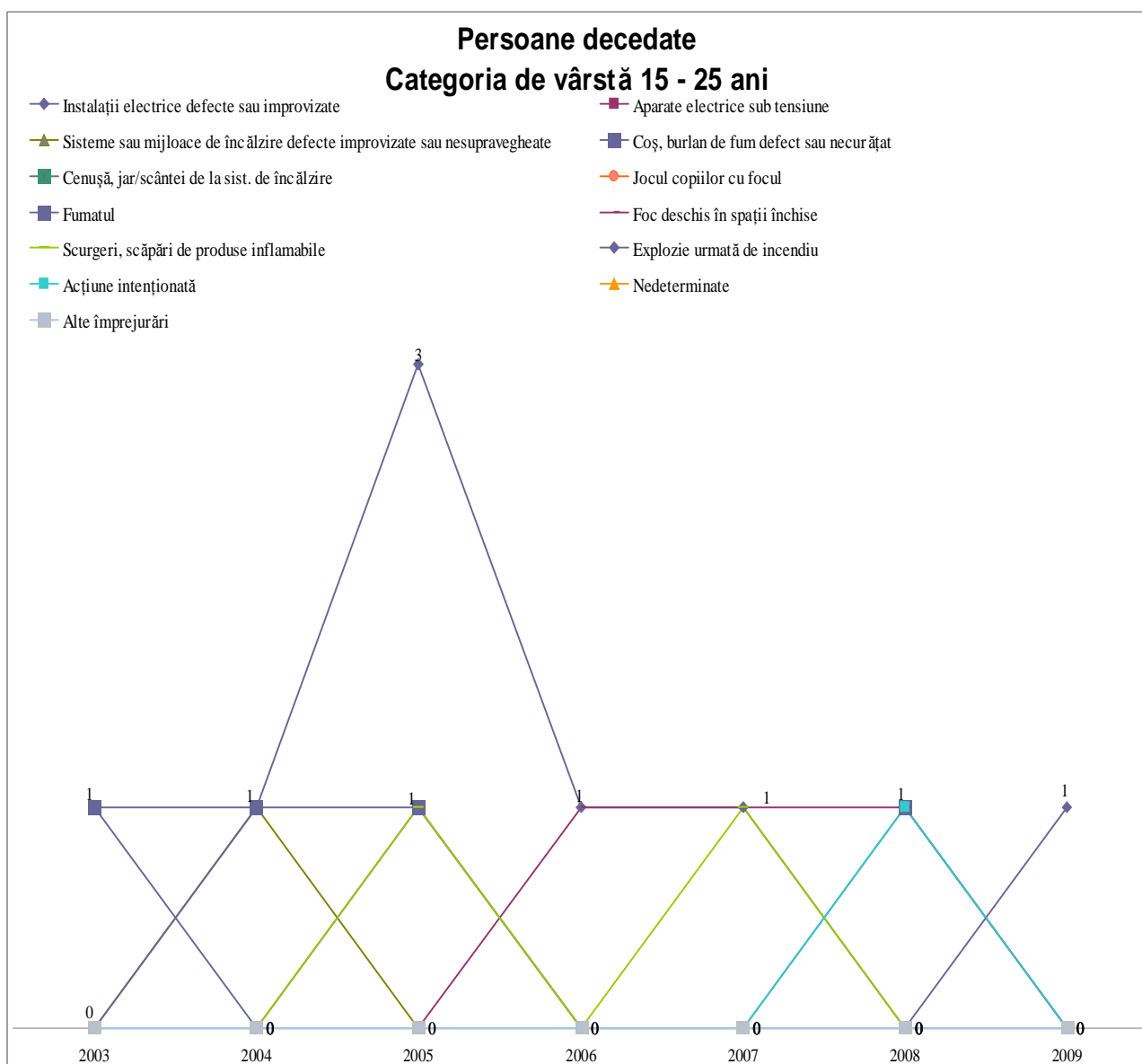
Ținând cont că acești copii, nefiind instituționalizați în cea mai mare parte, nu beneficiază de lecții de pregătire în domeniul prevenirii incendiilor decât dacă se fac în familie, părinții și persoanele în îngrijirea cărora se află sunt principalii responsabili ai decesului lor.

Cauzele de incendiu cele mai frecvente de deces ale copiilor cu vârste cuprinse între 7 și 14 ani le-au constituit: focul deschis în spații închise, sisteme de încălzire cu defecțiuni, improvizatii sau nesupravegheate și instalații electrice defecte sau improvizate.

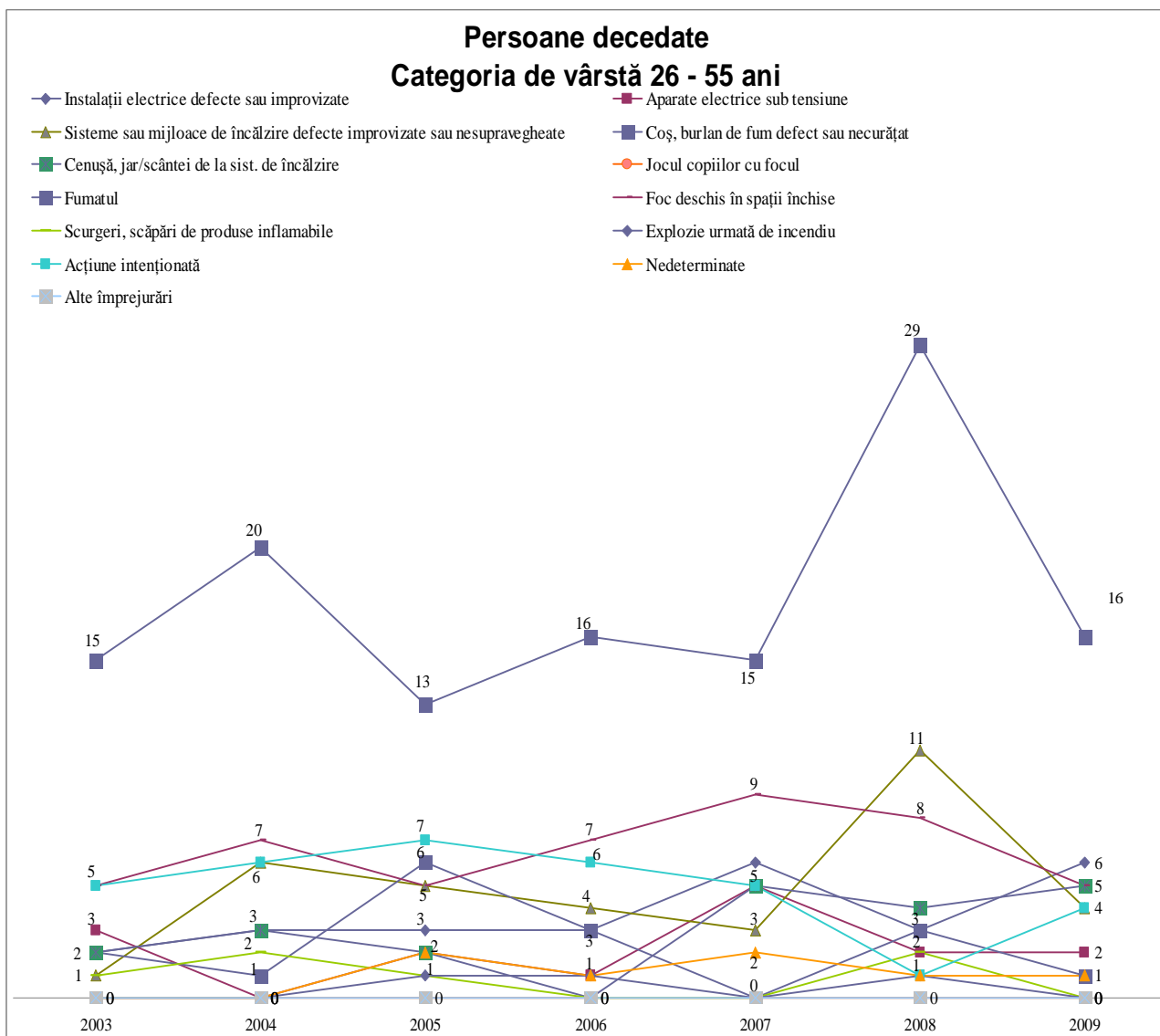
Comparativ cu graficul anterior, se remarcă o scădere atât a numărului de cauze de incendiu cât și a numărului de decedați. Acest lucru se explică prin faptul că, prin participarea la lecții de informare preventivă desfășurate în unitățile de învățământ, copiii au noțiuni despre modul de comportare în caz de incendiu. De asemenea, în caz de incendiu, aceștia pot să se evacueze singuri, în cazul în care părinții nu îi închid în locuință.

Observând categoriile de cauze de incendiu, se poate aprecia că principalii vinovați în cazul deceselor înregistrate în rândul copiilor cu vârste între 7 și 14 ani, sunt tot părinți, care pe fondul sărăciei nu pot achiziționa/repara aparatele electrice/sistemele de încălzire. Un fapt pozitiv îl constituie absența în ultimii ani a deceselor ca urmare a jocului copiilor cu focul, la această categorie de vârstă

Cauzele de incendiu cele mai frecvente de deces ale persoanelor cu vârste cuprinse între 15 și 25 ani le-au constituit: focul deschis în spații închise, instalații electrice defecte sau improvizate și fumat.

Se remarcă o scădere atât a numărului de cauze de incendiu cât și a numărului de decedați. Acest lucru se explică prin faptul că, prin participarea la diferite acțiuni preventive desfășurate, fie în unitățile de învățământ fie la locul de muncă, persoanele din această categorie de vârstă au noțiuni despre măsurile și regulile de prevenire a incendiilor și știu ce să facă în caz de incendiu. De asemenea, în caz de incendiu, aceștia pot să se evacueze singuri.

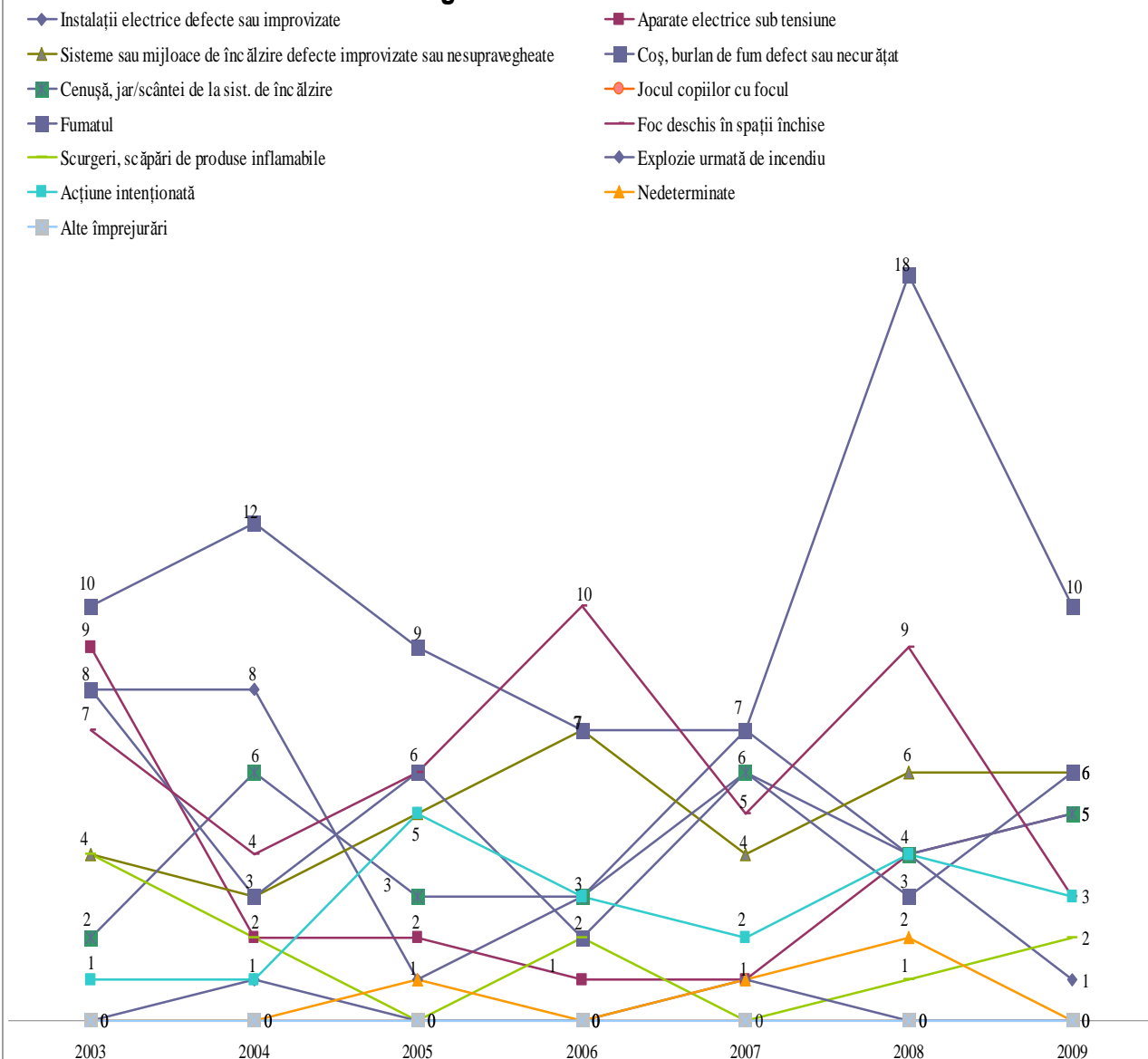

Cauzele de incendiu cele mai frecvente de deces ale persoanelor cu vârste cuprinse între 26 și 55 ani le-au constituit: focul deschis în spații închise, instalații electrice defecte sau improvizate, sisteme și mijloace de încălzire defecte sau cu improvizații, acțiuni intenționate și fumat.

Se constată că fumatul constituie, de departe, cauza de incendiu cea mai frecventă în rândul acestei categorii de vârstă. Coroborat cu oboseala și uneori pe fondul consumului de alcool, conduce la un număr ridicat de decese la această categorie de vârstă, nedând practic nicio șansă de salvare victimelor.

Pe de altă parte, în caz de incendiu aceste persoane încearcă de cele ai multe ori să-și salveze rudele ori bunuri din casă, ori să stingă singuri focul, acțiunile soldându-se în majoritatea cazurilor cu decesul acestora.

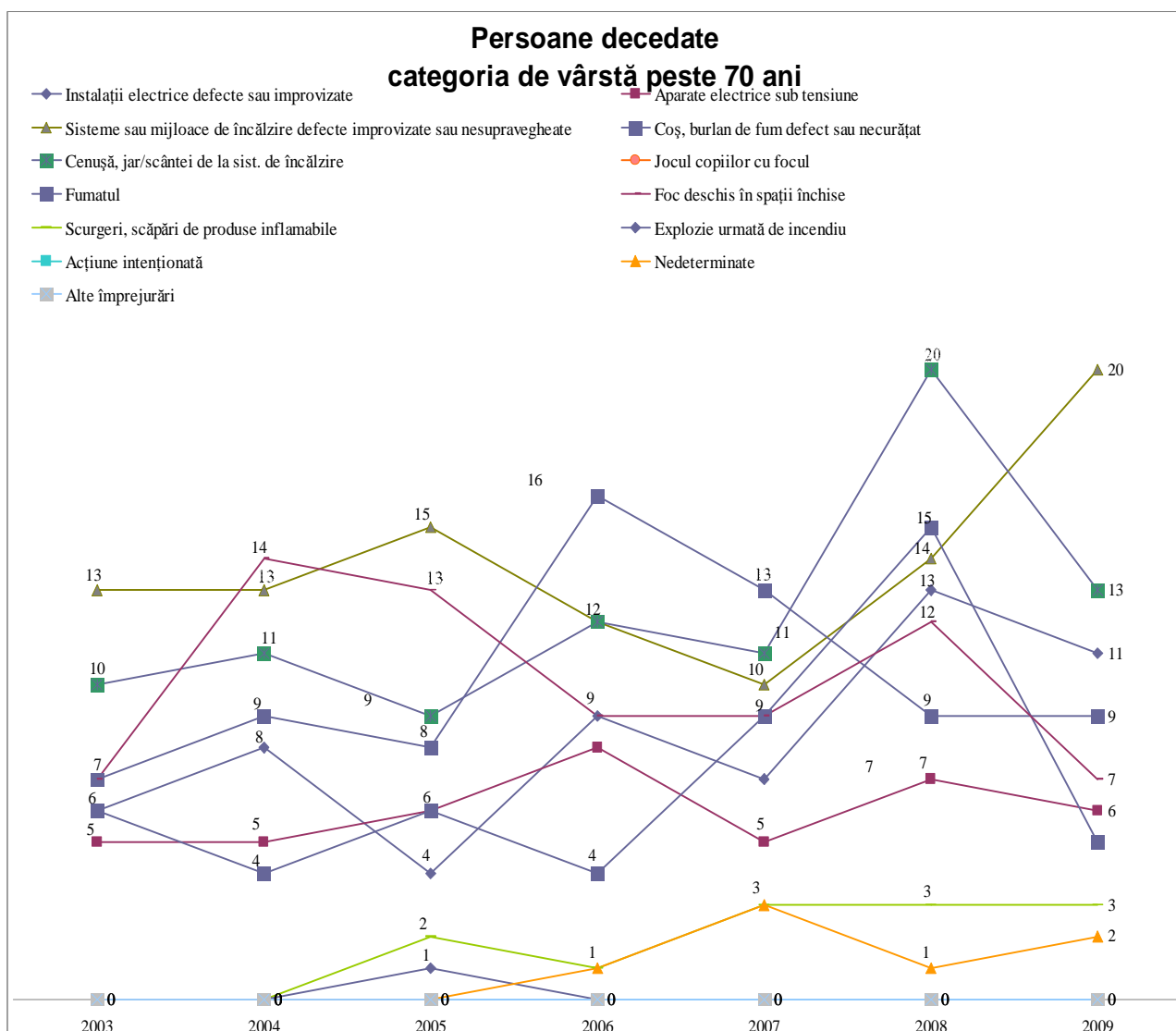
Persoane decedate categoria de vârstă 56 - 70 ani

Cauzele de incendiu cele mai frecvente de deces ale persoanelor cu vârste cuprinse între 56 și 70 ani le-au constituit: focul deschis în spații închise, instalații electrice defecte sau improvizate, aparate electrice sub tensiune, sisteme și mijloace de încălzire defecte sau cu improvizatii, scurgeri, scăpări de produse inflamabile, acțiuni intenționate și fumat.

Se observă că și la această categorie de vârstă fumatul rămâne una din cauzele de incendiu cele mai frecvente. Numărul extrem de mare de decese la această categorie de vârstă se înregistrează ca urmare a scăderii mobilității și vitezei de reacție a persoanelor.

Fiind pensionari, aceștia au un venit relativ scăzut pentru a-și putea achiziționa/repara instalațiile/aparatele electrice/mijloacele de încălzire și nici motivația de a cumpăra lucruri noi. Numărul mare de decese s-a înregistrat și din cauză că marea majoritate a persoanelor locuiau singure.

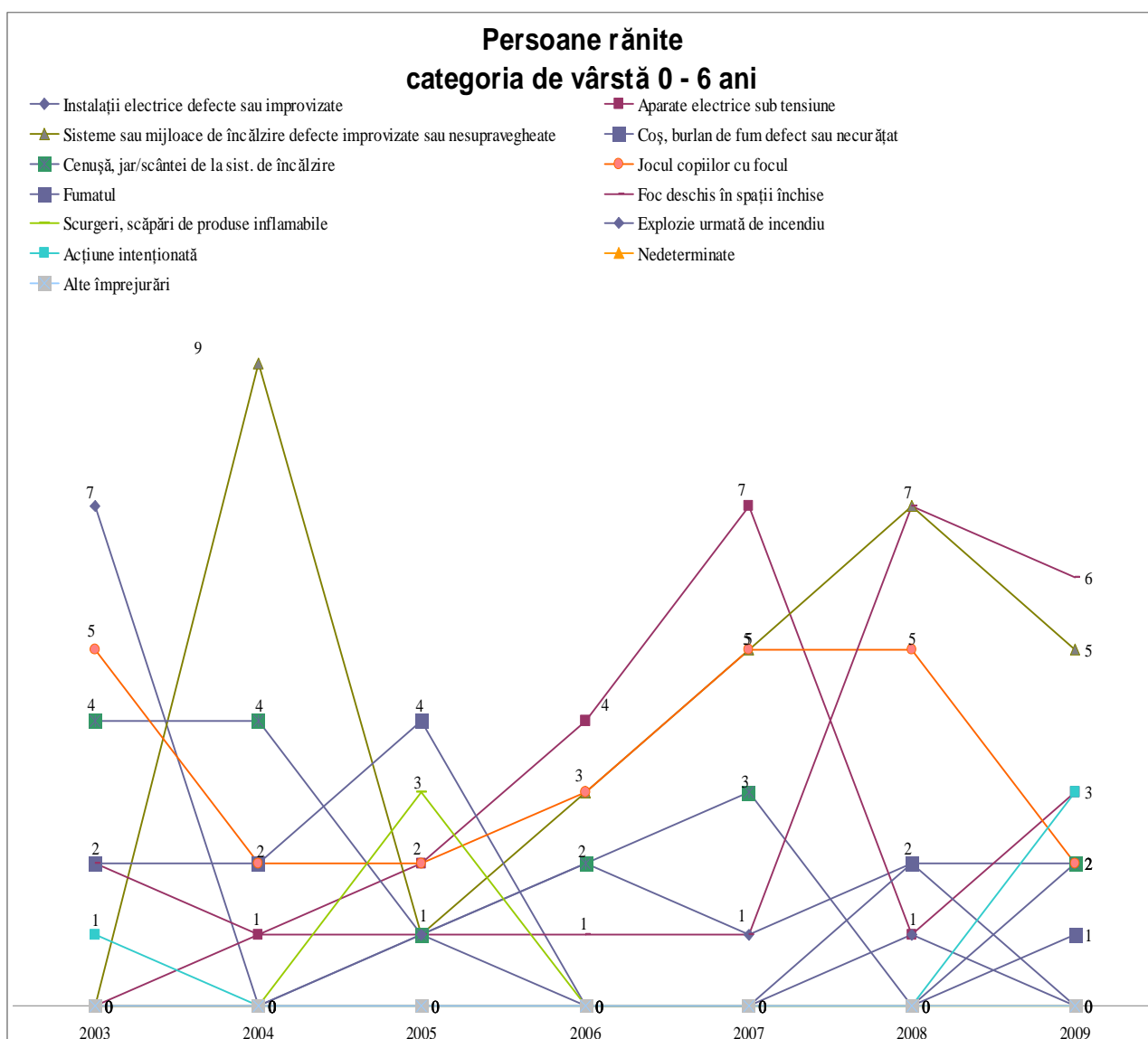
Cauzele de incendiu cele mai frecvente de deces ale persoanelor cu vârste de peste 70 ani le-au constituit: focul deschis în spații închise, instalații electrice defecte sau improvizate, aparate electrice sub tensiune, sisteme și mijloace de încălzire defecte sau cu improvizații, scurgeri, scăpări de produse inflamabile, acțiuni intenționate și fumat.

Se observă că în ultimii ani a crescut plaja cauzelor de incendiu care au provocat decesul persoanelor de peste 70 de ani de la 6 la 9, dar și numărul victimelor înregistrate (de la 54 în 2003 la 94 în 2008 și 76 în 2009). Motivele pentru care s-a înregistrat un număr atât de mare de decese sunt identice cu cele enumerate la categoria de vârstă 55-70 de ani.

La această categorie de vârstă se înregistrează cel mai mare număr de decese.

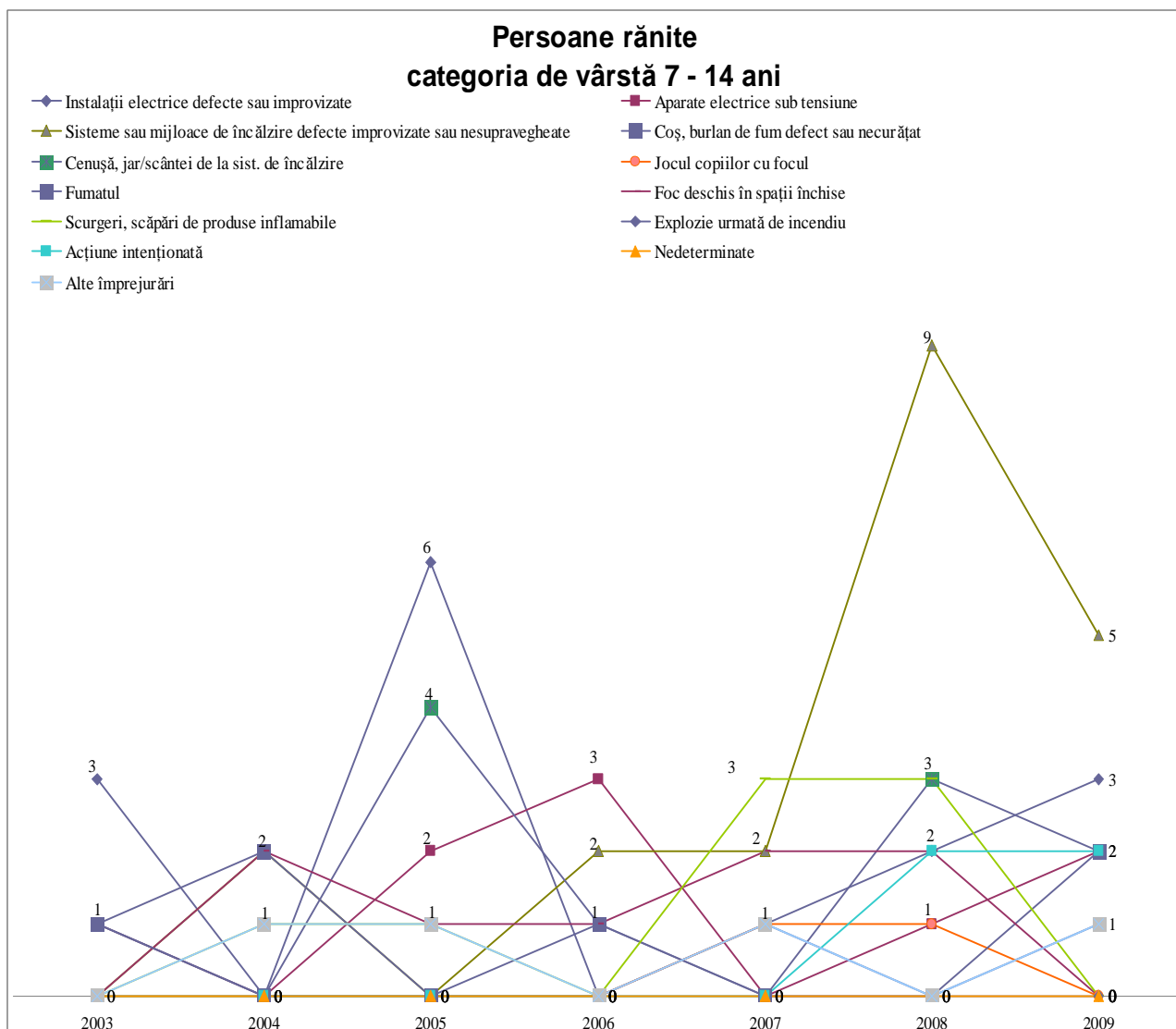
- Incendiile de locuință în urma cărora s-au înregistrat decese s-au produs pe fondul sărăciei, stresului, alienării în cazul persoanelor în vârstă, fără loc de muncă sau cu pregătire redusă..
- Fumatul constituie, de departe, cauza de incendiu cea mai frecventă în rândul persoanelor cu vârste între 26 și 70 ani.
- Neglijența părinților și nesupravegherea copiilor a condus la decesul copiilor cu vârste sub 6 ani
- Un fapt pozitiv îl constituie absența în ultimii ani a deceselor ca urmare a jocului copiilor cu focul la categoria de vârstă 7 – 14 ani.

d.2.-răniți:

Cauzele de incendiu cele mai frecvente în urma cărora sunt răniți copiii sub 6 ani le-au constituit: focul deschis în spații închise, instalații electrice defecte sau cu improvizații, aparate electrice sub tensiune, sisteme de încălzire cu defecțiuni, improvizații sau nesupravegheate, instalații electrice defecte sau improvizate și jocul copiilor cu focul. De remarcat, plaja foarte largă de cauze de incendiu și numărul extrem de mare de victime înregistrate în rândul copiilor sub 6 ani.

Nesupravegherea permanentă a copiilor este principala cauză a numărului mare de victime în rândul copiilor sub 6 ani.

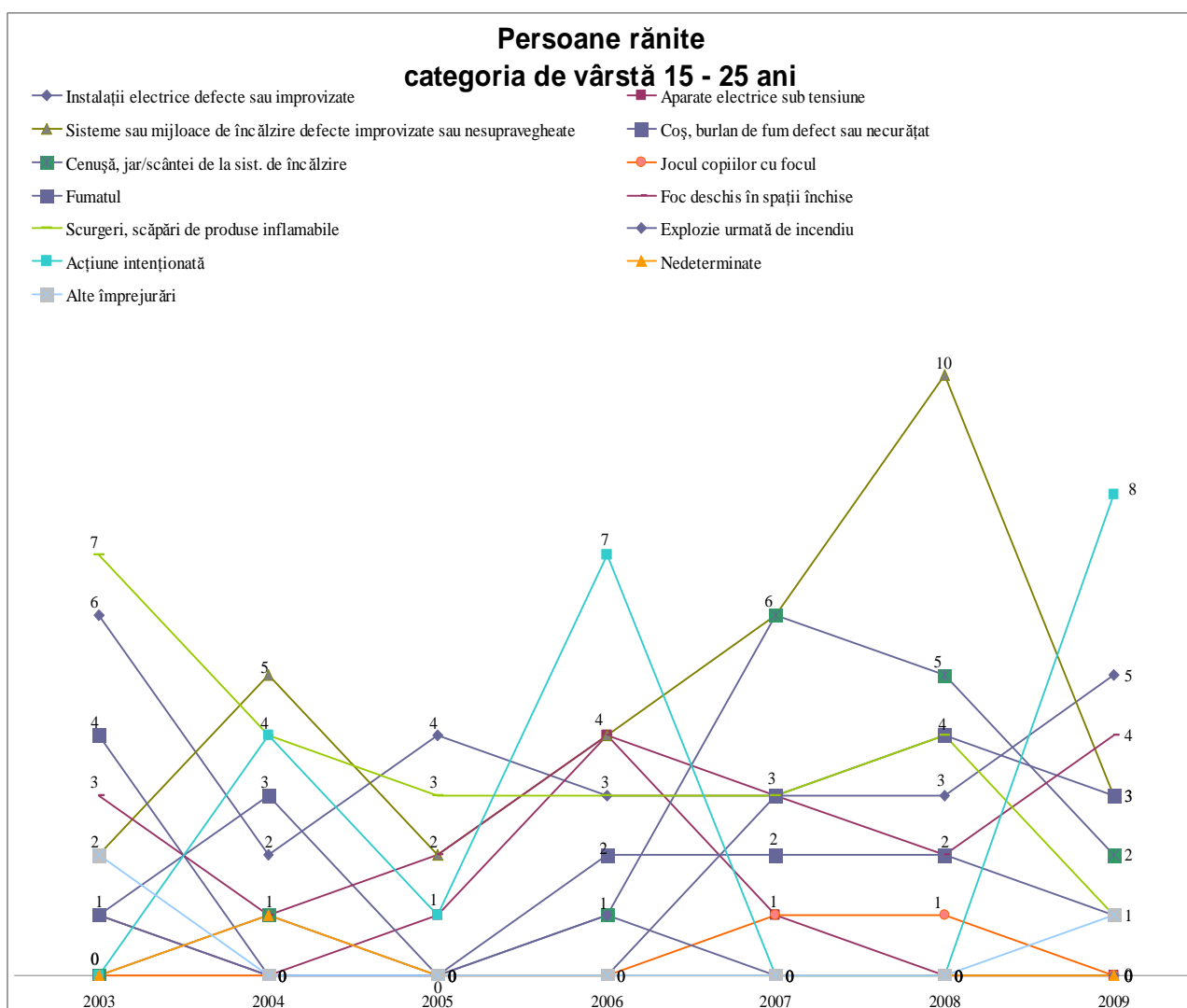
Cauzele de incendiu cele mai frecvente care au condus la răniți în rândul copiilor cu vârste cuprinse între 7 și 14 ani le-au constituit: focul deschis în spații închise, sisteme de încălzire cu defecțiuni, improvizatii sau nesupravegheate, instalații electrice defecte sau improvizate, aparate electrice sub tensiune și scurgeri/scăpări produse inflamabile.

Comparând primii ani analizați cu ultimii, se constată o creștere alarmantă a numărului atât a categoriilor de cauze de incendiu care au condus la rănirea copiilor cu vârste cuprinse între 7 și 14 ani dar și a numărului victimelor. Coroborat și cu numărul redus de decese înregistrat la această categorie de vârstă, numărul mare de răniți înregistrat poate avea următoarele explicații:

- în cadrul lecțiilor de informare preventivă desfășurate în unitățile de învățământ s-a insistat mai mult pe prezentări teoretice ale măsurilor și regulilor de prevenire a incendiilor fără a se verifica gradul de înțelegere corectă din partea copiilor;

- lecțiile de informare preventivă au fost formale sau au fost lăsate la latitudinea profesorilor;

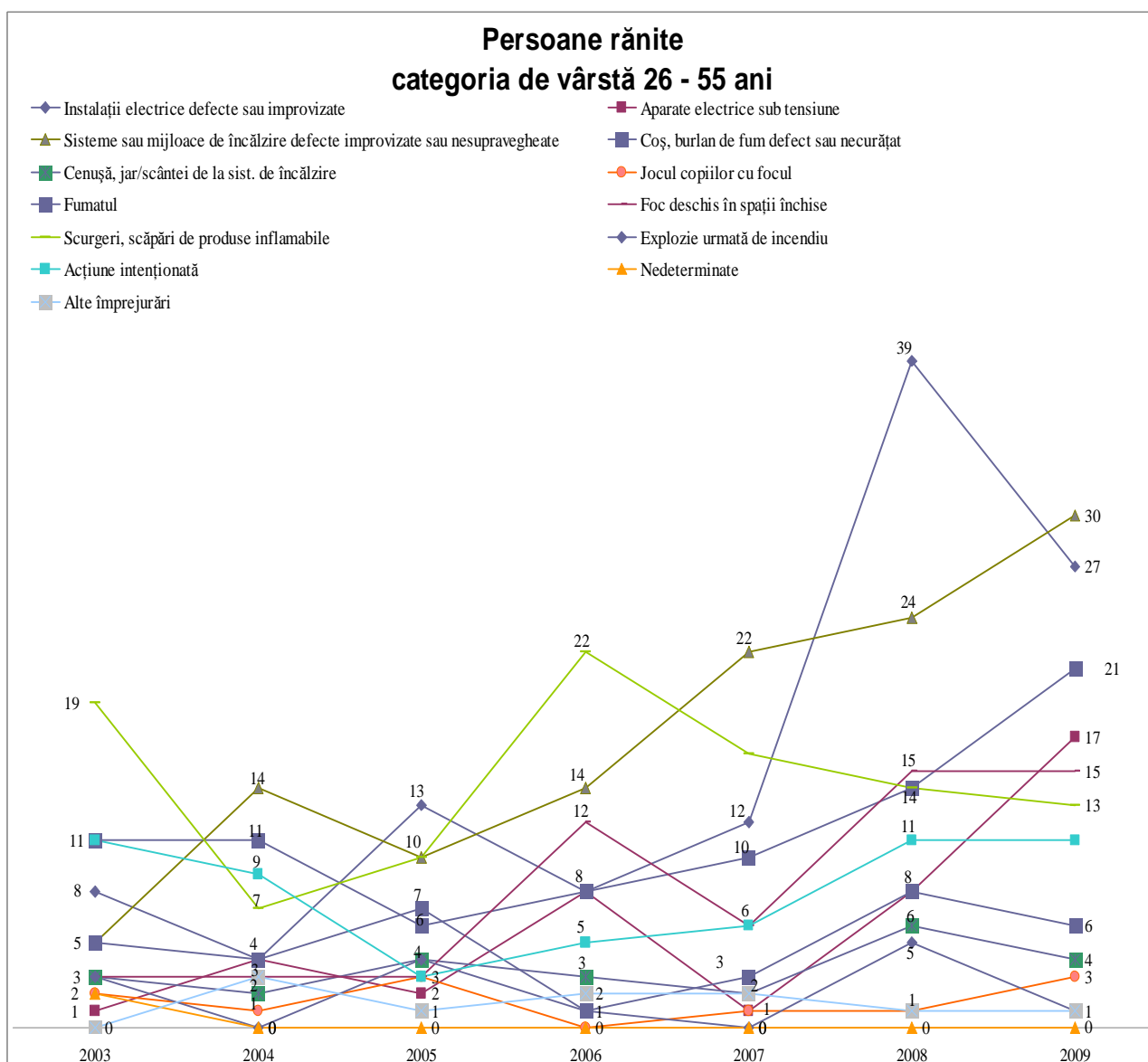
- în condițiile în care erau singuri în casă, copiii au încercat să stingă singuri incendiul sau să salveze bunuri ori frați mai mici.

Cauzele de incendiu cele mai frecvente care au condus la răniți în rândul persoanelor cu vârste cuprinse între 15 și 25 ani le-au constituit: focul deschis în spații închise, instalații electrice defecte sau improvizate, sisteme sau mijloace de încălzire defecte sau improvizate, scurgeri/scăpări de produse inflamabile, acțiuni intenționate și fumat.

Se observă că plaja cauzelor de incendiu se menține aproape compactă, iar numărul răniților este relativ constant și ridicat în fiecare din anii analizați. Acest lucru se poate explica prin faptul că, aceste persoane încearcă să stingă incendiul și să salveze bunuri ori rude și apoi evacuează locuința.

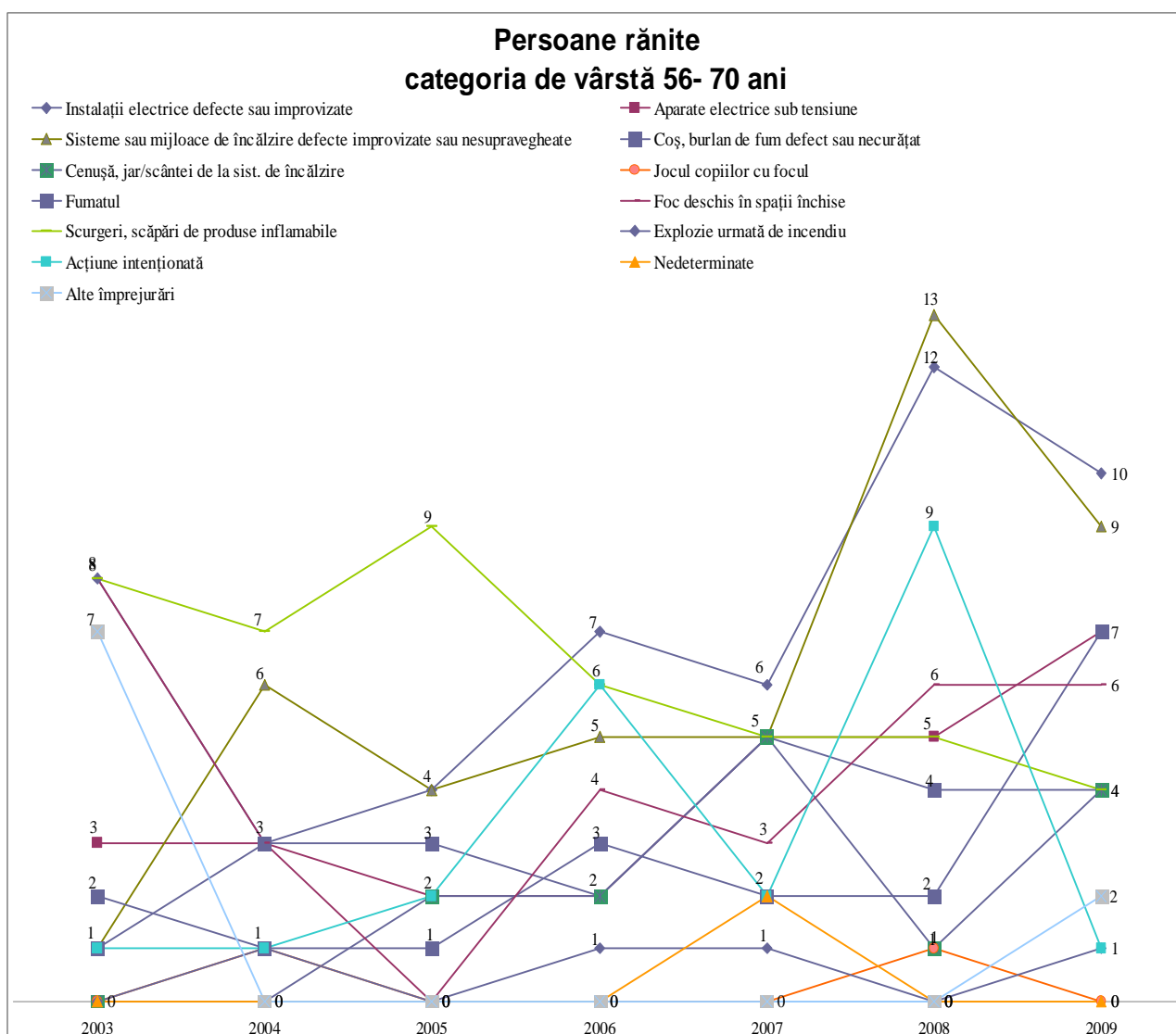
Se remarcă creșterea alarmantă a acțiunilor intenționate în categoria cauzelor de incendiu care au provocat rănirea persoanelor.

Cauzele de incendiu cele mai frecvente care au condus la răniți în rândul persoanelor cu vârste cuprinse între 26 și 55 ani le-au constituit: focul deschis în spații închise, instalații electrice defecte sau improvizate, sisteme și mijloace de încălzire defecte sau cu improvizații, aparate electrice sub tensiune, scurgeri/scăpări de produse inflamabile, acțiuni intenționate și fumat.

Se constată că fumatul, instalațiile electrice defecte sau improvizate și sistemele și mijloacele de încălzire defecte sau cu improvizații constituie cauzele de incendiu cele mai frecvente în rândul acestei categorii de vârstă. Comparând situația victimelor în perioada analizată, se observă o creștere alarmantă a numărului de victime de la an la an.

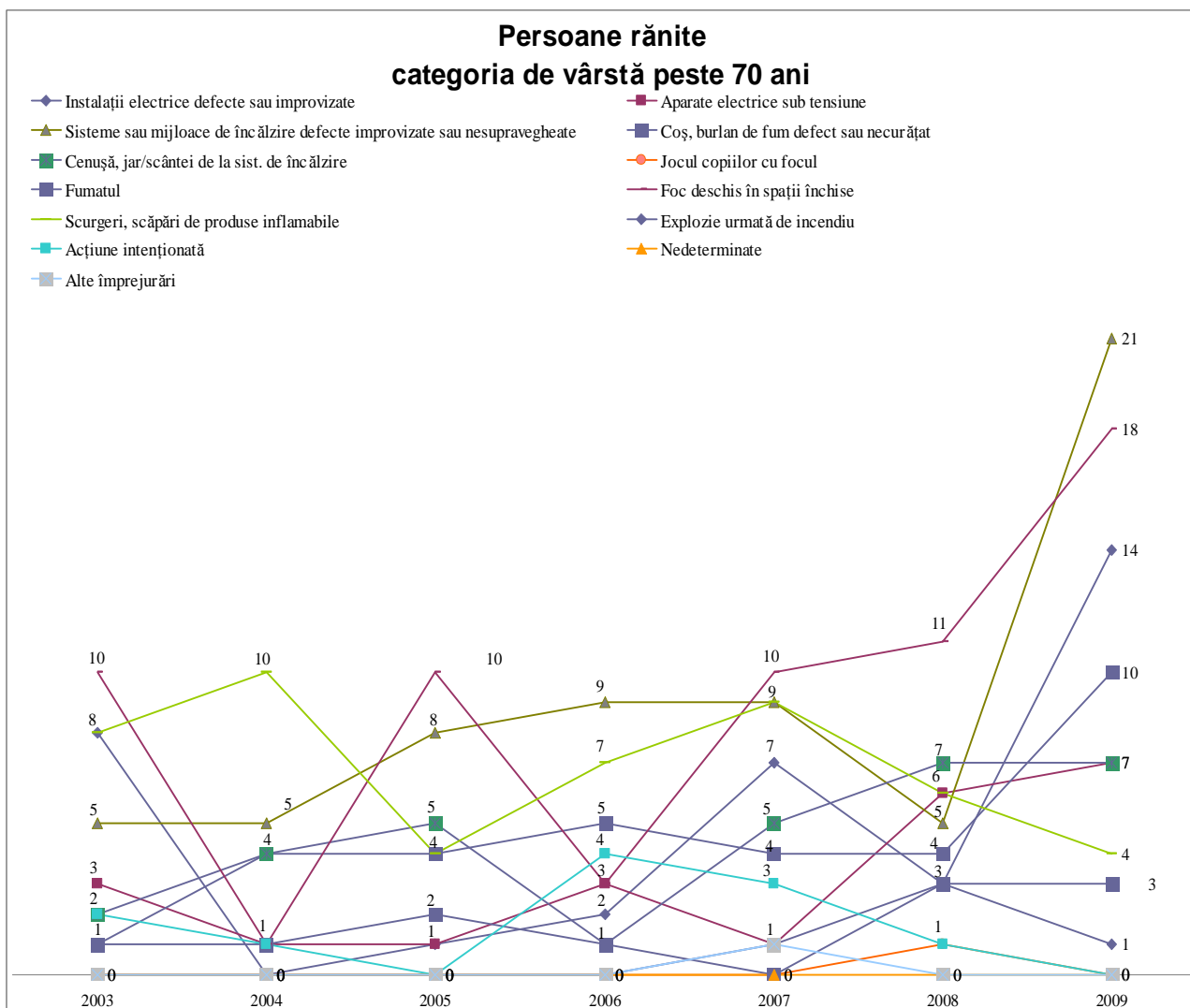
Pe de altă parte, în caz de incendiu aceste persoane încearcă de cele ai multe ori să-și salveze rudele ori bunuri din casă, ori să stingă singuri focul, acțiunile soldându-se în majoritatea cazurilor cu decesul acestora.

Cauzele de incendiu cele mai frecvente care au condus la răniți în rândul persoanelor cu vârste cuprinse între 56 și 70 ani le-au constituit: focul deschis în spații închise, instalații electrice defecte sau improvizate, aparate electrice sub tensiune, sisteme și mijloace de încălzire defecte sau cu improvizații, scurgeri/scăpări de produse inflamabile, acțiuni intenționate și fumat.

Comparând anul 2003 cu 2009, se observă creșterea numărului de categorii de cauze de incendiu, respectiv a numărului de decedați de la 39 în 2003 la 58 în 2008 și 55 în 2009.

Numărul răniților înregistrați în urma incendiilor de locuință este mai mic comparativ cu numărul decedaților la această categorie de vârstă.

Cauzele de incendiu cele mai frecvente care au condus la răniți în rândul persoanelor de peste 70 ani le-au constituit: focul deschis în spații închise, instalații electrice defecte sau improvizate, aparate electrice sub tensiune, sisteme și mijloace de încălzire defecte sau cu improvizatii, scurgeri, scăpări de produse inflamabile, acțiuni intenționate și fumat.

Dacă în perioada 2003-2008 numărul persoanelor cu vârstă peste 70 de ani rănite în urma incendiilor de locuință era în medie de 40 anual, se observă că în anul 2009 acesta a ajuns la 85.

- Incendiile de locuință care au condus la răniți s-au produs pe fondul sărăciei, stresului, respectiv alienării în cazul persoanelor în vârstă, fără loc de muncă sau cu pregătire redusă.
- Se constată creșterea alarmantă a numărului categoriilor de cauze de incendiu care au condus la rănirea persoanelor în urma incendiilor de locuință.
- Neglijența părinților și nesupravegherea copiilor, conduce, anual, în medie la rănirea a peste 20 de copii cu vârste sub 6 ani.

5.-Concluzii. Principalele direcții de acțiune

Studiul privind incendiile de locuință produse în perioada 2003 – 2009 pune în evidență faptul că majoritatea incendiilor s-au produs ca urmare a nerespectării măsurilor de prevenire a incendiilor, în contextul situației economico-financiare precare a populației, care a utilizat instalații electrice și aparate/echipamente electrice/termice învechite, cu defecțiuni și improvizații.

Principala cauză de incendiu o constituie, de departe, coș de fum/burlan defect sau necurățat (29%), urmată de instalații electrice defecte sau improvizate (20%). Aceasta este determinată de faptul că nu se respectă măsurile de prevenire a incendiilor privind verificarea, repararea și curățarea coșurilor de fum. Asociația hornarilor, constructorilor de coșuri de fum și șeminee ASFOCH din România s-a constituit relativ recent. Potrivit site-ului oficial ASFOCH www.asfoch.ro, baza constituirii asociației o reprezintă art.1, punctul 2, lit.i) din HGR nr.537/2007 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele de prevenire și stingere a incendiilor „*neexecutarea verificării, reparării și curățării periodice, cel puțin o dată pe an, a coșurilor pentru evacuarea fumului, precum și nerealizarea elementelor de izolare termică a acestora*”. La 12 decembrie 2009 s-a aprobat metodologia de autorizare internă ASFOCH a celor care desfășoară activități de coșerit, în prezent, la nivel național fiind autorizate doar 8 societăți în acest domeniu.

Este necesară, întărirea prevederilor legislative privind apărarea împotriva incendiilor la locuințe prin elaborarea unor dispoziții generale, aprobate prin ordin al ministrului administrației și internelor.

Se impune ca administrația publică locală să se implice în urmărirea punerii în aplicare a prevederilor art.1, punctul 2, lit. i) din HGR nr.537/2007 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele de prevenire și stingere a incendiilor.

Concluziile rezultate în urma analizării statisticii incendiilor de locuință, raportat la intervalul orar, generează analiza oportunității introducerii în legislația specifică privind apărarea împotriva incendiilor a recomandării montării detectorilor rezidențiali (respectiv, obligativității pentru locuințele noi).

Se constată o creștere alarmantă a numărului victimelor în rândul persoanelor de peste 56 de ani. Majoritatea cauzelor de incendiu de locuință în care s-au înregistrat victime la această categorie de persoane o constituie focul deschis în spații închise, sisteme sau mijloace de încălzire defecte, improvizate sau nesupravegheate, respectiv fumatul.

Având în vedere că marea majoritate sunt persoane care fie nu mai au un loc de muncă, fie sunt pensionari este necesar a se găsi soluții neconvenționale de instruire a acestei categorii de cetățeni.

Astfel, pot fi implicate în activitatea de instruire preventivă a persoanelor în vârstă componenta preventivă a serviciilor publice voluntare pentru situații de urgență, asociațiile de locatari, organizații non-guvernamentale, poșta locală, casele de pensii. Colaborarea între ISUJ și organismele enumerate poate consta în pregătirea unor voluntari din cadrul acestora, sprijinirea cu materiale educativ-preventive, activități comune de informare preventivă.

Se menține, în continuare, un număr încă mare de victime în caz de incendiu în rândul copiilor și tinerilor (în special răniți).

Se impune continuarea Campaniei naționale de prevenire a incendiilor de locuință „O casă sigură – o viață în plus” – respectați măsurile de prevenire a incendiilor. Este necesară popularizarea mai intensă a acestei campanii, cu sprijinul mass-media.

Se impune a se colabora cu mass-media în acțiunile de informare preventivă a cetățenilor, mai ales având în vedere gradul ridicat de analfabeți și tendința din ce în ce mai acută de abandon școlar. Acest fapt determină căutarea unor soluții audio-vizuale de prezentare a măsurilor de prevenire a incendiilor la locuințe, distribuirea de pliante, broșuri și manuale fiind inefficientă în aceste condiții.

Se impune organizarea de acțiuni preventive, insistându-se în mediile sărace și cu minoritate rromă.

Este necesar a se utiliza forme specifice de învățare folosite de tineri, precum internetul, jocuri electronice, etc. De asemenea, tinerii pot fi pregătiți ca voluntari pentru a fi angrenați în activități de informare preventivă.

La nivelul administrațiilor publice locale se organizează puncte de informare preventivă a cetățenilor.

Acțiunile de informare preventivă se organizează, în special, prin amplasarea de puncte mobile în locuri frecventate de mase largi de cetățeni, precum: centre comerciale, târguri, piețe, primării etc., care au un caracter proactiv, în sensul desfășurării, cu preponderență, de activități practice în care să fie angrenată populația, mass-media, autoritățile publice locale, componenta preventivă a serviciilor voluntare pentru situații de urgență.

*

* *

În vederea stabilirii unor măsuri punctuale la nivel județean, este necesar ca fiecare Inspecție de Prevenire să analizeze la nivel local situația statistică a incendiilor la locuințe. Se va utiliza același interval de timp (2003-2009).

Termen: 30.10.2010

Răspunde: Adjunctul Inspectorului Șef

Eventualele propuneri de îmbunătățire a statisticii incendiilor la locuințe (prevederi legislative, acțiuni preventive, machete de materiale educative) vor fi transmise la Inspecția de Prevenire – Serviciul Informare Preventivă, Statistică și Analiză Riscuri.

Termen: 30.11.2010

Răspunde: Adjunctul Inspectorului Șef

Cauze de incendiu / împrejurări determinante

2003 – 2010

Nr. crt.	Imprejurarea determinantă	Anul	Total
1	Instalații electrice defecte sau improvizate	2003	731
		2004	658
		2005	705
		2006	834
		2007	1076
		2008	1231
		2009	1229
	Media anuală		923,43
2	Aparate electrice sub tensiune	2003	199
		2004	195
		2005	196
		2006	261
		2007	285
		2008	344
		2009	337
	Media anuală		259,57
3	Sisteme sau mijloace de încălzire defecte improvizate sau nesupravegheate	2003	323
		2004	429
		2005	442
		2006	545
		2007	648
		2008	804
		2009	794
	Media anuală		569,29
4	Coș, burlan de fum defect sau necurățat	2003	901
		2004	871
		2005	976
		2006	1331
		2007	1399
		2008	1712
		2009	1841
	Media anuală		1290,14
5	Cenușă, jar/scântei de la sist. de încălzire	2003	117
		2004	151
		2005	130
		2006	169
		2007	237
		2008	221
		2009	222
	Media anuală		178,14

Nr. crt.	Imprejurarea determinată	Anul	Total
6	Jocul copiilor cu focul	2003	86
		2004	83
		2005	84
		2006	88
		2007	116
		2008	105
		2009	79
	Media anuală		91,57
7	Fumatul	2003	291
		2004	282
		2005	226
		2006	292
		2007	357
		2008	444
		2009	381
	Media anuală		324,71
8	Foc deschis în spații închise	2003	324
		2004	292
		2005	318
		2006	389
		2007	486
		2008	484
		2009	485
	Media anuală		396,86
9	Scurgeri, scăpări de produse inflamabile	2003	105
		2004	107
		2005	84
		2006	88
		2007	110
		2008	104
		2009	104
	Media anuală		100,29
10	Explozie urmată de incendiu	2003	12
		2004	10
		2005	31
		2006	29
		2007	10
		2008	19
		2009	11
	Media anuală		17,43
11	Trăznet și alte fenomene naturale	2003	28
		2004	30
		2005	26
		2006	43
		2007	67
		2008	70
		2009	50
	Media anuală		44,86

Nr. crt.	Imprejurarea determinată	Anul	Total
12	Acțiune intenționată	2003	270
		2004	251
		2005	246
		2006	275
		2007	266
		2008	306
		2009	331
	Media anuală		277,86
13	Nedeterminate	2003	14
		2004	11
		2005	14
		2006	13
		2007	30
		2008	21
		2009	18
	Media anuală		17,29
14	Alte împrejurări	2003	43
		2004	39
		2005	46
		2006	38
		2007	73
		2008	32
		2009	71
	Media anuală		48,86

Incendii la locuință pe destinații și mediu**2003 - 2010**

Nr. crt.	Destinația	2003		2004		2005		2006		2007		2008		2009		TOTAL	
		urban	rural	urban	rural	urban	rural	urban	rural	urban	rural	urban	rural	urban	rural	urban	rural
1	Dormitor	345	251	317	289	374	263	427	377	492	448	494	566	437	535	2886	2729
2	Bucătărie	347	354	391	362	419	331	506	419	640	502	705	613	740	629	3748	3210
3	Cameră de zi, sufragerie	252	120	235	118	239	119	267	168	301	182	338	263	312	253	1944	1223
4	Pod, mansardă, acoperiș	470	889	434	868	508	916	609	1192	683	1338	806	1440	860	1560	4370	8203
5	Casa scării	30	1	18	0	37	0	34	3	62	5	87	2	71	4	339	15
6	Casă ascensor	6	1	5	0	6	0	6	0	11	6	14	2	16	1	64	10
7	Coridor, vestibul, hol, balcon	138	29	116	33	128	28	160	30	190	49	226	63	184	69	1142	301
8	Grup sanitar, baie	20	6	24	2	22	3	24	9	52	13	51	17	51	20	244	70
9	Debara, cămară	19	13	20	13	17	8	26	8	21	19	26	34	26	21	155	116
10	Pivniță, subsol	139	14	158	6	95	11	125	5	129	18	130	20	140	25	916	99
TOTAL		1766	1678	1718	1691	1845	1679	2184	2211	2581	2580	2877	3020	2837	3117	15808	15976

Victime ca urmare a incendiilor de locuințe, raportate la împrejurarea determinantă și vârstă

Nr. crt.	Împrejurarea determinantă	Anul	Grupe de vârstă											Total decedați	Total răniți	
			Decedați					Răniți								
			0 - 6	7 - 14	14 - 25	26 - 55	56 - 70	peste 70	0 - 6	7 - 14	15 - 25	26 - 55	56 - 70			peste 70
1	Instalații electrice defecte sau improvizate	2003	4	1	1	2	8	6	7	3	6	8	8	8	22	40
		2004	0	0	1	3	8	8	0	0	2	4	3	0	20	9
		2005	4	2	3	3	1	4	1	6	4	13	4	1	17	29
		2006	0	0	1	3	3	9	2	0	3	8	7	2	16	22
		2007	5	0	1	6	7	7	1	1	3	12	6	7	26	30
		2008	1	4	0	3	4	13	2	2	3	39	12	3	25	61
		2009	2	1	1	6	1	11	2	3	5	27	10	14	22	61
2	Aparate electrice sub tensiune	2003	0	0	0	3	9	5	0	1	1	1	3	3	17	9
		2004	0	0	0	0	2	5	1	0	0	4	3	1	7	9
		2005	0	1	0	2	2	6	2	2	1	2	2	1	11	10
		2006	2	0	0	1	1	8	4	3	4	8	2	3	12	24
		2007	3	1	0	5	1	5	7	0	1	1	5	1	15	15
		2008	1	0	0	2	4	7	1	1	0	8	5	6	14	21
3	Sisteme sau mijloace de încălzire defecte, improvizate sau nesupravegheate	2003	1	0	0	1	4	13	0	0	2	5	1	5	19	13
		2004	6	1	1	6	3	13	9	2	5	14	6	5	30	41
		2005	1	0	0	5	5	15	1	0	2	10	4	8	26	25
		2006	4	0	0	4	7	12	3	2	4	14	5	9	27	37
		2007	4	2	0	3	4	10	5	2	6	22	5	9	23	49
		2008	1	0	0	11	6	14	7	9	10	24	13	5	32	68
4	Coș, burlan de fum defect sau necurățat	2003	2	1	1	2	8	7	2	1	1	5	1	1	21	11
		2004	2	1	0	1	3	9	2	2	3	4	3	4	16	18
		2005	0	0	1	6	6	8	4	0	0	7	3	4	21	18
		2006	2	0	0	3	2	16	0	0	0	1	2	5	23	8
		2007	1	0	0	0	6	13	0	1	3	3	5	4	20	16
		2008	3	0	0	3	3	9	0	0	4	8	4	4	18	20
5	Cenușă, jar/scântei de la sist. de încălzire	2003	5	1	0	2	2	10	4	0	0	3	0	2	20	9
		2004	6	1	0	3	6	11	4	0	1	2	0	4	27	11
		2005	3	1	0	2	3	9	1	4	0	4	2	5	18	16
		2006	6	0	0	0	3	12	2	1	1	3	2	1	21	10
		2007	1	0	0	5	6	11	3	0	6	2	5	5	23	21
		2008	5	0	0	4	4	20	0	3	5	6	1	7	33	22
2009	3	3	0	5	5	13	2	2	2	4	4	7	29	21		

Nr. crt.	Împrejurarea determinată	Anul	Grupe de vârstă											Total decedați	Total răniți	
			Decedați					Răniți								
			0 - 6	7 - 14	14 - 25	26 - 55	56 - 70	peste 70	0 - 6	7 - 14	15 - 25	26 - 55	56 - 70			peste 70
6	Jocul copiilor cu focul	2003	8	1	0	0	0	0	5	0	0	2	0	0	9	7
		2004	5	0	0	0	0	0	2	1	0	1	1	0	5	5
		2005	3	0	0	0	0	0	2	0	0	3	0	0	3	5
		2006	2	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	2	3
		2007	5	1	0	0	0	0	5	3	1	1	0	0	6	10
		2008	2	0	0	0	0	0	5	2	1	1	1	1	2	11
		2009	2	1	0	0	0	0	2	1	0	3	0	0	3	6
7	Fumatul	2003	0	0	0	15	10	6	0	1	4	11	2	1	31	19
		2004	0	0	1	20	12	4	0	0	0	11	1	1	37	13
		2005	0	0	1	13	9	6	0	0	0	6	1	2	29	9
		2006	1	0	0	16	7	4	0	1	2	8	3	1	28	15
		2007	0	0	0	15	7	9	0	0	2	10	2	0	31	14
		2008	0	0	1	29	18	15	2	0	2	14	2	3	63	23
		2009	0	1	0	16	10	5	0	2	1	21	7	3	32	34
8	Foc deschis în spații închise	2003	11	6	0	5	7	7	2	0	3	3	8	10	36	26
		2004	3	0	0	7	4	14	1	2	1	3	3	1	28	11
		2005	2	0	0	5	6	13	1	1	2	3	0	10	26	17
		2006	8	4	1	7	10	9	1	1	4	12	4	3	39	25
		2007	2	1	1	9	5	9	1	2	3	6	3	10	27	25
		2008	1	1	1	8	9	12	7	2	2	15	6	11	32	43
		2009	3	0	0	5	3	7	6	0	4	15	6	18	18	49
9	Scurgeri, scăpări de produse inflamabile	2003	0	0	0	1	4	0	0	0	7	19	8	8	5	42
		2004	0	1	0	2	2	0	0	1	4	7	7	10	5	29
		2005	2	0	1	1	0	2	3	1	3	10	9	4	6	30
		2006	0	0	0	0	2	1	0	0	3	22	6	7	3	38
		2007	1	0	1	0	0	3	0	3	3	16	5	9	5	36
		2008	0	0	0	2	1	3	0	3	4	14	5	6	6	32
		2009	0	0	0	0	2	3	0	0	1	13	4	4	5	22
10	Explozie urmată de incendiu	2003	0	0	0	0	0	0	0	1	1	3	0	0	0	5
		2004	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	1
		2005	0	0	0	1	0	1	1	0	0	4	0	0	2	5
		2006	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	1	0	1	3
		2007	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	1	2
		2008	0	0	0	1	0	0	1	0	0	5	0	3	1	9
		2009	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	3

Nr. crt.	Împrejurarea determinată	Anul	Grupe de vârstă											Total decedați	Total răniți			
			Decedați					Răniți										
			0 - 6	7 - 14	14 - 25	26 - 55	56 - 70	peste 70	0 - 6	7 - 14	15 - 25	26 - 55	56 - 70			peste 70		
11	Trăznet și alte fenomene naturale	2003	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	
		2004	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		2005	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		2006	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
		2007	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		2008	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		2009	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Acțiune intenționată	2003	2	0	0	5	1	1	1	0	0	11	1	2	9	15	15	
		2004	0	0	0	6	1	4	0	0	4	9	1	1	11	15	15	
		2005	0	1	0	7	5	2	0	0	1	3	2	0	15	6	6	
		2006	0	0	0	6	3	0	0	0	7	5	6	4	9	22	22	
		2007	0	0	0	5	2	0	0	0	0	6	2	3	7	11	11	
		2008	0	0	1	1	4	3	0	2	0	11	9	1	9	23	23	
		2009	0	0	0	4	3	1	3	2	8	11	1	0	8	25	25	
13	Nedeterminate	2003	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	2	2	2	
		2004	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	
		2005	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	
		2006	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0	
		2007	0	0	0	2	1	3	0	0	0	0	2	0	6	2	2	
		2008	0	0	0	1	2	1	0	0	0	0	0	0	4	0	0	
		2009	0	0	0	1	0	2	0	0	0	0	0	0	3	0	0	
14	Alte împrejurări	2003	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	7	0	0	9	9	
		2004	0	0	0	0	0	0	0	1	0	3	0	0	0	4	4	
		2005	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	2	2	
		2006	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	2	
		2007	0	0	0	0	0	1	0	1	0	2	0	1	1	4	4	
		2008	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	
		2009	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	2	0	0	5	5	
TOTAL			148	41	20	332	307	506	142	95	178	662	287	322	1354	1686		

Media anuală a cauzelor de incendiu de locuință, raportate la intervalul orar

2003 - 2010

Nr. crt.	Cauza de incendiu / Imprejurarea	Intervalul orar																							
		00 - 01	01 - 02	02 - 03	03 - 04	04 - 05	05 - 06	06 - 07	07 - 08	08 - 09	09 - 10	10 - 11	11 - 12	12 - 13	13 - 14	14 - 15	15 - 16	16 - 17	17 - 18	18 - 19	19 - 20	20 - 21	21 - 22	22 - 23	23 - 00
1	Instalații electrice defecte sau improvizate	41	41	37	37	29	25	25	23	26	32	41	46	47	48	45	49	45	42	48	38	39	39	39	40
2	Aparate electrice sub tensiune	5	7	9	6	5	5	8	7	10	13	17	15	15	17	15	15	16	13	13	14	10	8	8	8
3	Sisteme sau mijloace de încălzire defecte, improvizate sau ne-supravegheate	17	14	10	11	10	10	10	11	16	21	26	31	34	39	33	32	35	32	34	32	32	32	22	24
4	Coș, burlan de fum defect sau necurățat	63	60	53	48	41	39	35	36	32	36	42	47	48	52	52	54	51	53	77	78	75	81	74	63
5	Cenușă, jar/scântei de la sist. de încălzire	8	8	4	5	3	4	4	3	5	7	6	9	8	8	9	11	11	10	9	11	10	11	8	8
6	Jocul copiilor cu focul	1	0	1	0	0	0	1	1	4	4	5	7	9	8	9	7	7	7	6	5	4	2	2	2
7	Fumatul	17	18	16	10	9	7	9	10	10	11	10	13	13	15	14	15	16	15	15	17	14	20	17	15
8	Foc deschis în spații închise	20	17	13	11	9	8	7	10	11	14	17	20	20	20	18	16	17	16	18	20	20	21	24	19
9	Scurgeri, scăpări de produse inflamabile	1	1	1	0	1	1	2	3	4	6	7	7	8	7	7	5	7	7	7	6	5	4	4	1
10	Explozie urmată de incendiu	5	1	1	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	1	0	1	0
11	Trăznet și alte fenomene naturale	4	2	2	1	1	1	1	0	1	0	0	1	1	3	2	3	4	4	4	3	2	3	3	2
12	Acțiune intenționată	18	13	14	11	9	7	7	6	5	6	7	7	9	9	11	9	12	12	16	17	19	19	17	18
13	Nedeterminate	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	2	2	2
14	Alte împrejurări	1	1	0	1	0	1	1	1	1	2	3	4	4	4	5	2	2	3	3	2	2	1	1	1